

240x160

Инд. 21 935
Отд. 3
57

373

24629

ГОДИШНИКЪ

на

Варненската Държавна Дъвическа Гимназия

„МАРИЯ-ЛУИЗА“

21935

за

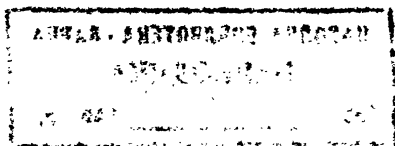
УЧЕБНАТА 1905 — 1906 ГОДИНА.

(Отъ основаването 23 год.)

ВАРНА

Печатница на П. Глушковъ и С-ие
1906.

НЕОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Грижа за слабоумнитѣ и слаборазвититѣ дѣца.

Отъ Дръ Д. Гиневъ.

Въпросътъ за възпитанието и обучението на слабоумнитѣ и слаборазвититѣ дѣца има голѣмо економично и хуманитарно значение. У насъ това значение не се е почувствувало. Въ числото на подлежащитѣ на задължително обучение дѣца у насъ влизатъ и ненормалнитѣ дѣца, като почнемъ отъ тия, които иматъ малки умствени дефекти и недостатъци въ развитието на сѣтивата, па свършимъ съ такива, които носятъ съ себе си тежки умствени поврѣди. Множество такива ненормални дѣца постѣпватъ по-рано или по-късно въ училищата за нормално развити дѣца. Като не могатъ да вървятъ заедно съ нормалноразвититѣ, тѣзи дѣца се излагатъ на присмѣхитѣ на другаритѣ си и на хоканията и натякванията на учителя. Въ края на краищата такива дѣца напуцатъ училището съ мисълта, че тѣ не сж годни за нищо. Това е, което ние правимъ за тия слаборазвити дѣца, които даватъ най-голѣма надежда да бждатъ полезни хора за себе си и за обществото. А какво става съ ония, които по нещастие влачатъ съ себе си по-тежки умствени недъжи? Както за тѣзи, тѣй и за по-надежднитѣ слаборазвити дѣца народното училище не е мѣстото, гдѣто тѣ могатъ цѣлесходно да се възпитаватъ и обучаватъ. За тѣзи дѣца, трѣбва да се откриятъ редъ институти, които да подобрятъ участъта на тия нещастници, защото и тѣ, като хора, прѣди всичко иматъ право на възпитание, независимо отъ економичната страна на въпроса за тѣхното възпитание и обучение.

Ние не ще да се впускаме да описваме лошитѣ послѣдствия отъ занемарване на грижитѣ за слаборазвититѣ и слабоумни дѣца, защото това ще ни отвлече доста. Всѣки мислещъ човѣкъ може да си прѣдстави лошитѣ послѣдствия отъ нехайното отнасяние къмъ въпроса за образованието на сла-

боразвититѣ и слабоумни дѣца; всѣки, който гледа съ отворени очи на живота вънъ и въ училището, ще има ясна прѣдстава за прѣдметното зло, но не всѣки може да си прѣдстави това зло въ неговитѣ грамадни размѣри. Това нѣщо би ни се хвърлило въ очи най-добрѣ, ако бихме имали една статистика за дѣцата, които въ по-силна или по-слаба степенъ носятъ съ себе си духовната немощъ.

При липсата на наша собствена статистика, ще наведемъ швейцарски статистични данни.

Прѣброяването прѣзъ 1899 г. въ швейцария дава слѣднитѣ резултати: на 14 кантона, съ население отъ 2·453886 жители, се падатъ 54015 дѣца, подлежащи на задължително обучение. Тия 54015 дѣца сж били прѣгледани и се е констатирало, че 8231=15·2% сж били съ недостатъци както слѣдва:

1639=19·9 или 20% съ умствени недѣзи.

1094=13·2% сж имали поврѣди въ слуха.

1015=12·3% съ поврѣди въ органитѣ на говора.

3394=41·2% съ недостатъци въ зрѣнието.

69= 0·8% нервно болни.

962=11·7% съ други болести.

58= 0·7% нравствено поковарени.

Отъ 1639 дѣца съ умствени недѣзи сж били: 45 дѣца=2·7% тѣпоумни, 382=23%—слабоумни и 1212=74%—слабоспособни.

Значи отъ 54015 дѣца, подлежащи на задължително обучение, 1639=3% сж били умствено ненормални.

Статистиката отъ 1900 год. ни дава слѣднитѣ цифри.

Въ 13 кантона, съ 2,475,469 жители и 49,394 подлежащи на задължително обучение дѣца, се падатъ 6,884=13·94% умствено неразвити.

Като се сжди по приведенитѣ цифри и по числото на населението у насъ, ще дойдемъ до заключение, че у насъ трѣбва да има нѣколко хиляди умствено ненормални дѣца между подлежащитѣ на задължително обучение.

Безъ да имаме на рѣка данни изъ нашата статистика, можемъ при едно обхождане на училищата въ нѣкой по-голѣмъ градъ да откриемъ при внимателно наблюдение сума кандидати за специални заведения за идиоти или за помощни класове. Тѣзи кандидати населяватъ обикновено заднитѣ чинове въ отдѣленията. За такива дѣца посѣщаването на основното училище наредъ съ нормалнитѣ дѣца е повече отъ врѣдно,

но така е било и тъй е сега. Като имаме прѣдъ видъ това и че уреждането на помощни отдѣления съ специална учебни-карска книжнина за тѣхъ както и уреждането на заведения за слабоумни дѣца може би не ще да стане скоро у насъ, ще се постараемъ въ настоящето изложение да дадемъ упътвания, които ще могатъ да ползуватъ родители и учители въ борбата имъ съ умственитѣ недѣзи на дѣцата имъ. Къмъ това ще прѣминемъ като прѣдварително разгледаме причинитѣ на слабоумието, защото най-добръ е да се прѣдпазятъ дѣцата отъ слабоумие, понеже и най-рационалното възпитание и обучение не може съвършено да излѣкува тоя недѣгъ.

I. Причинитѣ на слабоумието.

A. Причинитѣ прѣди раждането.

Споредъ най-новитѣ изслѣдвания, причинитѣ на слабоумието трѣба да се търсятъ въ периода прѣди раждането. Не малко влияние указва върху умственитѣ способности на дѣтето и родилния актъ: мъчното раждане става често причина за слабоумие у дѣцата. Най-послѣ има причини, които слѣдъ раждането подготвятъ почва за слабоумието.

Споредъ статистичнитѣ свѣдѣния на заведенията за слабоумни дѣца въ Германия и Швейцария, скрофулозата и туберкулозата въ семействата сж най-често причина за слабоумието на новороденитѣ. Въ Хановерскитѣ заведения за слабоумни процентътъ на слабоумие, причинено отъ скрофулоза и туберкулоза, е 21%, въ Берлинъ 23%. Други причини за наслѣдствено слабоумие сж: 1. пиянство въ семейството; 2. уплашване и силни душевни вълнения прѣзъ врѣме на брѣмеността; 3. лошо и нехигиенично жилище на родителитѣ; 4. близко кръвно сродство на родителитѣ; 5. остри заболявания (падане или нараняване) на майката прѣзъ врѣме на брѣмеността; 6. заболяване на родителитѣ отъ Lues (сифилисъ); 7. близненето. Статистичнитѣ дани досѣжно тия причини на слабоумие въ периода прѣди раждането ни даватъ слѣднитѣ цифри:

1) Пиянство въ сѣмейството.

а) Хановеръ	434 случая (отъ 2037)	=	21·%
1 отъ бащи	пияници 283 случая	=	13·9%
2 „ майки	„ 8 „	=	0 4%
3 „ дѣдо	„ 13 „	=	0·6%
4 „ баба	пияница 7 „	=	0 3%

Отъ горнитѣ цифри се вижда, че туберкулозата, скрофулозата и пиянството въ сѣмейството ставатъ най-често причина за слабоумие на дѣцата. Въ Хановерскитѣ заведения процентътъ на слабоумие, вслѣдствие на тия причини, е 43·9%. Освѣнъ това, пиянството въ сѣмейството става причини и на разни тежки мозъчни заболявания у дѣцата. Ето защо цивилизованиѣ страни сж обърнали въ ново врѣме сериозно внимание на мѣрkitѣ за ограничение на пиянството, на скрофулозата и на туберкулозата.

2. Уплашване на майката и пр.:

- а) Хановеръ 210 случая = 10·3%
- в) Берлинъ 34 случая = 10·10%.

3. Лошо и нехигиенично жилище.

- а) Хановеръ 149 случая = 7 3%.

Разправятъ въ Вюртембергъ за единъ свещеникъ, който е ималъ нѣколко глухонѣми дѣца. Слѣдъ врѣме се е открилъ подъ пода на жилището на тоя свещеникъ единъ изворъ, и свещеникътъ се е прѣмѣстилъ въ друга кѣща. Дѣцата на свещеника, родени слѣдъ това въ новото му жилище, сж били съвършени здрави.

Жилищата, разположени въ усойни планински мѣста, изглеждатъ доста идилични прѣзъ лѣтото, но прѣзъ зимата и прѣзъ пролѣтъта тѣ не сж хигиенични за сѣмейни люде. Едно сѣмейство, което е живѣло въ планински усойни мѣста прѣзъ зимата и прѣзъ лѣтото, въ продължение на нѣколко години, е имало петъ дѣца, които сж били до едно скрофулозни, а едното още и хромо.

4. Близко кръвно сродство:

- а) Хановеръ 95 случая = 4·7%
- в) Берлинъ 10 случая = 3%

Случаи отъ слабоумие, вслѣдствие на близко кръвно сродство, сж забѣлѣзвани често въ Германскитѣ княжески фамилии, които дълго врѣме сж се женили за близки роднини.

5) Поврѣди и нараняване на майката.

- а) Хановеръ 73 случая = 3·1%
- в) Берлинъ 9 случая = 2·5%

За отбѣлѣзване сж случаитѣ отъ убождане отъ крава.

6. Заболяване на родителитѣ отъ *Luës* (сифилисъ):

а) Хановерь 20 случая = 1%

в) Берлинъ 16 случая = 5%

Въ голѣмитѣ градове 40—50% отъ мъжетѣ ставатъ жертва на заболявания отъ сифилисъ. Тия заболявания указватъ лошо влияние върху умственнитѣ способности на потомството.

7. Близненето.

а) Хановерь 6 случая = 0.3%

При близненето често близнацитѣ страдатъ отъ слабостъ въ мозъка.

Б. Причини при раждането.

1. Първородството.

а) Хановерь. Въ продължение на 5 години, 1898—1902 година, отъ 332 новопостъпили дѣца 77 случая = 23.2%;

в) Берлинъ — 133 случая = 32%. Процентитѣ тукъ сж много по-високи, отколкото при пиянството и туберкулозата. Причинитѣ на това трѣбва да се търсятъ въ употребата на корсети и тѣсни дрехи, въ употребата на алкохола въ днитѣ на свадбенитѣ веселби, изнурителнитѣ свадбени пжтешествия; ненаврѣмenna лѣкарска помощъ.

2. Тежко и продължително раждане.

а) Хановерь 198 случая = 9.7%

в) Берлинъ 6 случая = 6%

3) Прѣждеврѣменно раждане (недоносване).

а) Хановерь 35 случая = 0.6%

в) Берлинъ 6 случая = 2%

В. Причини слѣдъ раждането.

1. Припадъци скоро слѣдъ раждането. 2. Инфекциозни болести скоро слѣдъ раждането. 3. Менингитисъ, апоплексия, рахитисъ, поврѣди въ главата, лошо и недостатъчно хранене, силно уплашване на дѣтето, скрофули и др. Всички тия болести причиняватъ слабоумие, ако въ ранната възраст дѣцата заболѣятъ отъ тѣхъ. Лошото и неумѣло отнасяние на слугинитѣ и слугитѣ къмъ дѣцата може сжщо да стане причина за умствени поврѣди въ ранната възраст.

Слѣдъ това кратко изложение на причинитѣ на слабоумието, прѣминаваме къмъ начинитѣ и срѣдствата за обучение и възпитание на елабоумнитѣ.

II. Възпитание и обучение на слабоумнитѣ дѣца.

Въпросътъ за образованието на слабоумнитѣ дѣца не е новъ отдавна сж се полагали грижи, за да се направи, щото слабоумнитѣ чрѣзъ възпитанието и обучението да станатъ способни да си изваждатъ прѣхраната. Този въпросъ днесъ се разрѣшава въ оптимистически духъ. Главното прѣдположение, което обуслова разрѣшението на въпроса въ такъвъ духъ, е, че при разумното възпитание и обучение на слабоумнитѣ може всѣкога да се очакватъ добри резултати. Почиващъ на това прѣдположение, въпросътъ възбужда високъ социаленъ интересъ. Ние допускаме, че хиляди човѣшки сжщества, които сж единъ товаръ за обществото, могатъ да бждатъ полезни съ своитѣ сили и умѣние; че множество хора, които сж осждени на едно прогресивно затѣпяване, могатъ да заживѣятъ единъ сносенъ, до извѣстна степенъ разуменъ животъ. За да се види, обаче, до колко надеждитѣ за подобрѣние участъта на слабоумнитѣ дѣца, се оправдаватъ, при туряне въ дѣйствиe всички похвати на днешната учебно-възпитателна наука, трѣбва да се спреме и разгледаме материята, съ която учителътъ на умствено ненормалнитѣ дѣца ще има работа.

Слабоумнитѣ дѣлятъ обикновено на тѣпоумни, слабо-способни и на такива съ неразвити сѣтива. По опрѣдѣлени и точни свѣдѣния върху сжщността на слабоумието можемъ да почерпимъ при професора Ferri (*Über die Jugendlichen geisteskranken*) и при Wildermuth (*Über die Pathologie der Idiotie*). Wildermuth казва: „... идиотизмътъ е едно болестно спѣване на душевното развитие; той е единъ застои на една степенъ, прѣди да се е постигнало пълно духовно развитие. Идиотизмътъ се обусловва отъ вродени или придобити въ дѣтската възраст дефекти и заболявания на голѣмия мозъкъ. Най-важниятъ симптомъ на тия сѣстояния, колкото и разнообразни да сж тѣ въ частности, е душевната слабостъ въ разнитѣ ѣ степени, като почнемъ отъ пълното умствено безсилие и отидемъ да случаи, граничещи съ нормалното умствено сѣстояние“. Ferri казва: „Ако прѣзъ врѣмето, когато единъ нормално развитъ мозъкъ еволюира, се случи нѣкаква поврѣда, нарушава се или субстанцията на мозъка или неговитѣ функции. Въ първия случай имаме една органическа поврѣда, а въ

втория — една функционална душевна поврѣда. Когато поврѣдата се случи въ самото начало на живота на дѣтето, тя може да спжне понататъшното развитие или изцѣло или отчасти. Такива поврѣди влияятъ силно върху хода на душевното развитие, като убиватъ душевнитѣ способности или пъкъ имъ даватъ едностранчиво и опако направление. По тоя начинъ се нарушава хармонията въ душевното развитие, понеже много душевни отправления заглъхватъ или се спжватъ въ тѣхното развитие. Слѣдствието отъ казанитѣ поврѣди е това, че всички ония душевни прояви, които не могатъ да се развиятъ въ дѣтинството, оставатъ изгубени за прѣзъ цѣлия животъ. Така се придобива слабоумието и другитѣ душевни дефекти“. Тия разяснения на бѣлѣжититѣ психиатри сж достатъчни, за да ни освѣтлятъ върху сжщността на идиотизма. Като изхождаме отъ казаното въ тия цитати, трѣба да раздѣлимъ всички дѣца, които вслѣдствие на умствена слабостъ, не могатъ да посѣщаватъ обучението въ основното училище, на: слабоспособни, умствено назадъ останали, слабосѣтивни и тжпоумни.

Идиотизмътъ е едно спжване на психичното развитие, вслѣдствие на вродени или придобити поврѣди на мозъка. Лѣкаритѣ твърдятъ единодушно, че умствената слабостъ всѣкога е вслѣдствие нѣкаква поврѣда на мозъка, вслѣдствие на нѣкаква отдавнашна болестъ, която е прѣминала като буря и е оставила тежки поврѣди на мозъка. Ето защо не трѣба да мислимъ, че съ умѣнието на възпитателя, съ търпение и любовъ къмъ нещастнитѣ слабоумни дѣца ще можемъ да излѣкуваме съвършено послѣднитѣ. Лѣкуването на слабоумието е по-вече работа на лѣкаря, а не на учителя. Въ всѣки случай трѣба да се помни, че е твърдѣ мжчно да се излѣкува единъ уродливъ мозъкъ. Тази работа е тѣй тежка, както е тежко да се възобнови единъ ампутиранъ членъ на тѣлото.

Мозъкътъ може да пострада по-тежко или по-леко; ето защо умствената слабостъ се срѣща въ разни степени, като почнемъ отъ най-слабата умствена изосталостъ до съвършеното тжпоумие. Къмъ простата умствена слабостъ и къмъ всички степени на слабоумие до най-тежкото тжпоумие се придаватъ разни други компликации, които по нѣкога сж твърдѣ мжчно обясними. Най-очевидна е компликацията, при която паралелно съ умствената слабостъ върви и тѣлесната немощъ.

Уродливиятъ мозъкъ не може да поддържа нормалното движение на нервния апаратъ, вслѣдствие на което се пораждатъ сѣтивни и моторни разстройства. Такова типично разстройство забѣлѣзваме въ слабосѣтивнитѣ, които ходятъ, влачейки се съ подкосени колѣнѣ, съ несигуренъ и неловкъ ходъ. Такивато дѣца иматъ заспали мускули и тѣпъ изразъ на очитѣ. Тѣзи тѣлесни дефекти се забѣлѣзватъ най-добрѣ въ кретенитѣ.

Често къмъ умствената и тѣлесна слабостъ се придава и слѣпота, глухота и др. Въ нѣкои случаи се забѣлѣзватъ и морални дефекти. Послѣднитѣ се проявяватъ въ форма на пълна апатия или въ форма на силни възбуждения (дилириумъ).

Учителтъ, който има работа съ слабосѣтивни и слабоумни дѣца, трѣба да познава добрѣ тѣзи паталогични случаи; той трѣба да познава и причинитѣ на тия болести. По-пространно ние ще разгледаме тия причини на друго мѣсто, а тукъ ще разгледаме симптомитѣ, по които се познаватъ слабоумнитѣ дѣца и слѣдъ това ще минемъ къмъ начинитѣ и срѣдствата за тѣхното възпитание и обучение.

Понеже главната причина на слабоумието е ненормалното състояние на нѣкои клѣтки отъ главния мозъкъ, то ние можемъ да познаемъ слабоумието косвено, т. е. по външнитѣ прояви на душевния животъ. Тѣй като поврѣдата се случва всѣкога въ главния мозъкъ, отъ дѣто излизатъ и сѣтивнитѣ нерви, то слабоумието е всѣкога придружено отъ поврѣди въ сѣтивнитѣ органи и нерви. Ето защо чувствителността въ слабоумнитѣ е слаба. Често тѣ сж свършено нечувствителни или слабо чувствителни. Най-често слабата чувствителностъ или пълното безчувствие у тѣхъ обхваща само едната половина на тѣлото. Въ областта на моторнитѣ нерви се срѣщатъ сжщо пълни или частични поврѣди, които причиняватъ нередовностъ въ движенията на нѣкои части на тѣлото. Когато 6—7 годишни здрави дѣца не могатъ да се качватъ и слизатъ свободно по стълби, или пъкъ при качването клонятъ все къмъ една страна, това е признакъ на слабоумие. Слабоумнитѣ сж безсилни и при рефлекснитѣ движения, както и при движения и усѣщания, които се извършватъ не по нашата воля. Така, напимѣръ, се разправя за едно дѣте, което е плачело всѣкога, щомъ учителтъ, къмъ когото то е имало голѣмо довѣрие, е изисквалъ отъ него да брой прѣститѣ си; при друго едно дѣте лицевитѣ мускули почвали да се дви-

жатъ силно конвулсивно, щомъ учителятъ му е задавалъ и най-лекъ въпросъ.

Въ случаи, дѣто подобни рефлексни движения могатъ съзнателно да се удържатъ, все пакъ се забѣлѣзва една не-сръжностъ въ движенията. Дѣцата отъ първо отдѣление могатъ слѣдъ шесть мѣсеца, откакъ постѣпятъ въ училище, да пишатъ, да наподобяватъ формитѣ на малкитѣ букви; слабоумнитѣ, напротивъ, успѣватъ въ това сѣщото врѣме да пишатъ само черти безъ никакъвъ редъ. Въ случаи на по-слаба степенъ слабоумие дѣцата могатъ да наподобяватъ само нѣкои букви. Неумѣнието на слабоумнитѣ да пишатъ буквитѣ се обяснява по слѣдния начинъ: при писането на буквитѣ играе важна роль асоциативната способностъ. За да напише дѣтето, напримѣръ, буквитѣ *n* и *m*, то трѣба при писането да съзнава и да си припомня, че *n* има едно бастонче и ченгелче, а *m* — двѣ бастончета и ченгелче. Подобна асоциативна връзка ще трѣба да се постигне сѣщо при писането на *a* и *o*, *p* и *z* и др. Обаче това свързване мжно се удава на слабоумнитѣ. При продължителни упражнения тѣ могатъ да прѣписватъ успѣшно, но когато трѣба да напишатъ извѣстна буква, която си припомнятъ, то това съставлява голѣма трудностъ за тѣхъ или пѣкъ свършено не имъ се удава. Това е, защото тѣ не могатъ лесно да различатъ буквата отъ сроднитѣ ѝ. Слабоумнитѣ не сѣ способни да отлжчатъ единъ образъ (на буква или на други) отъ множеството образи, да го задържатъ въ съзнанието си и да го различатъ отъ другитѣ. Съ това се обяснява писането на криви и безформени букви; съ това се обяснява и неумѣнието на слабоумнитѣ да броятъ и да смѣтатъ. Съ сѣщия фактъ се обяснява и убъркването на боитѣ, което често се случва при слабоумнитѣ,¹⁾ както и за-

¹⁾ При слабоумнитѣ се срѣща твърдѣ често, щото тѣ да не могатъ да различаватъ единъ шаръ отъ други. Така ненормалностъ, обаче, не трѣба да се идентифицира съ тѣй наречената слѣпота въ боитѣ. Срѣщатъ се хора, които сѣ слѣпи за червената боя: това, което е червено тѣмъ се вижда зелено. Такива хора не различаватъ зеленитѣ сигнални фенери по треноветѣ отъ червенитѣ. Единъ шотландски свещеникъ, който е страдалъ отъ слѣпота въ боитѣ, си е набиралъ зелено сукно за шанка, защото то му се е струвало черно. Подобна слѣпота къмъ шароветѣ е слѣдствие на физически недостатъкъ. При слабоумнитѣ дѣца работата стои свършено другояче. Такава дѣца не могатъ да различаватъ нито червения и зеления, нито синия и желия, нито белия и черния шарове; тѣ казватъ, напримѣръ, на червения шаръ ту синъ, ту зеленъ, ту черенъ. Това не е слѣпота въ боитѣ, а пълно объркване на шароветѣ. Изобщо слабоумнитѣ дѣца се навикватъ да различаватъ шароветѣ слѣдъ дълги упражнения. Причината на объркването на шароветѣ не лежи въ анатомическото устройство на зрителния нервъ; тя е отъ психическо естество.

мѣняването и забъркването на понятията. При по-силна степен на слабоумие, понятията липсватъ съвършено.

Достатъчно е казаното за признацитѣ, сжщността и причинитѣ на слабоумието; сега ни остава да видимъ, по какъвъ начинъ най-добръ и съ какви срѣдства може да се помогне на слабоумнитѣ при тѣхното възпитание и обучение.

Най-сигурниятъ факторъ при възпитанието и обучението на слабоумнитѣ е заведението, отредено специално за слабоумни. Въ тази смисълъ се е произнесълъ Гларускиятъ кантоналенъ училищенъ съвѣтъ. Този съвѣтъ допуска, обаче, че слабоумнитѣ могатъ да се обучаватъ и възпитаватъ и въ фамилията. Най-добръ е да се възпитаватъ такива дѣца въ собственитѣ си сѣмейства; обаче поради особената подготовка, която се иска отъ родителитѣ, за да могатъ да изпълнятъ длъжността си и поради множеството други обстоятелства, които правятъ невъзможно възпитанието и обучението на слабоумнитѣ въ сѣмейството, специалнитѣ заведения за слабоумни оставатъ днесъ за днесъ като най-мощни фактори при възпитанието на слабоумнитѣ дѣца.

Значи, единственото и най-сгодно мѣсто за възпитание на слабоумнитѣ дѣца сж специалнитѣ институти. Тѣзи заведения се нареждатъ по тѣй наречената сѣмейна система. За да може едно подобно заведение да постигне цѣльта си, то трѣба да носи сѣмеенъ характеръ, защото само при строго индивидуалното възпитание и обучение е възможно да се помогне на слабоумнитѣ дѣца. Но каква е цѣльта на тия заведения? — Запазване на остатъка отъ умствени способности у слабоумнитѣ дѣца. Съ грижливо отгледване тѣзи дѣца могатъ да се повдигнатъ на една по-висока степенъ, понеже въшнитѣ прѣдмети дѣйствуватъ на тѣхъ и даватъ материялъ за образуване на прѣдстави и понятия. По-нататъкъ дѣцата могатъ да се привикнатъ и на добри обноски. Разумното възпитание може да пробуди у тѣхъ самосъзнанието, да ги запознае съ тѣхната околностъ и да имъ даде сръчностъ къмъ извѣстна полезна работа. По тоя начинъ цѣлесходното отгледване на слабоумнитѣ може да ги направи способни да си изваждатъ прѣхраната напълно или отчасти. За да може това да се постигне, трѣба отъ рано да се полагатъ грижи за слабоумнитѣ. Всѣко закѣсняване е сждбоносно, понеже въ слабоумнитѣ дѣца способността — да се развиватъ и усъвър-

шенствуватъ — се изхажява скоро. Ето защо въ заведенията за слабоумни се приематъ дѣца не по-възрастни отъ 6—7 години. Въ рѣдки случаи се приематъ дѣца на 9—10 годишна възраст.

Храна. Първото и главно нѣщо, при отгледването на слабоумнитѣ, е храната и физическото заякване. Повечето отъ слабоумнитѣ дѣца сж слаби и несржчни; нѣкои сж схванати и уродливи, други нечисти и нередовни. Има и такива, които се попикуватъ денѣ или нощѣ. Животѣтъ и строгиятъ редъ въ заведенията спомагатъ твърдѣ много за изкоренение на тия недостатѣци и да се сдобиятъ възпитаницитѣ съ добри привички. Първото и главно правило за вжтрѣшния редъ на заведението е, да се лѣга на врѣме и да се става рано. Храната трѣба да бжде преста питателна и въ достатѣчно количество. Сутрѣ и слѣдъ обѣдъ трѣба да се дава на дѣцата млѣко и хлѣбъ; на обѣдъ тѣ трѣба да ядатъ месо съ зеленчукъ и нѣщо тѣстено. За вечеря е доста да имъ се дава супа и хлѣбъ.

Слѣдъ храната трѣба да се обрѣща особено внимание на чистотата. Дѣцата трѣба да се измиватъ и кпчатъ често. Долнитѣ дрехи и покривкитѣ на леглото трѣба често да се смѣняватъ; стаитѣ за живѣние и спане често да се измиватъ и провѣтриватъ. За усиление на тѣлото спомагатъ най-добрѣ гимнастическитѣ упражнения, ржчната работа, разходкитѣ и свободнитѣ игри на полето при чистъ въздухъ. Всички тия упражнения спомагатъ и за усиление членоветѣ на тѣлото и за свободното и сржчно движение на сжщитѣ.

При физическото отгледжане на слабоумнитѣ, както и изобщо при възпитанието имъ, най-голѣма роль играе консеквентността. Ето защо дѣцата не трѣба да се оставятъ никога сами на себе си, а да се намиратъ всѣкога подъ надзоръ. За по-добро надзираване дѣцата се дѣлятъ на фамилии. Всѣка фамилия се състои отъ по 10—12 дѣца и има своя особна стая за живѣние, отдѣлна спалня и въ трапезарията своя отдѣлна маса. Тая система, нанстина, поскжпява живота въ заведението, но затуй пѣкъ дѣцата се чувствуватъ въ заведението като у дома си. Дѣцата отъ всѣка една фамилия се надзираватъ отъ особна надзирателка, която трѣба да бди зорко надъ тѣхъ прѣзъ цѣлия денъ и при извършването на домашнитѣ работи отъ страна на дѣцата. Прѣзъ врѣме на

обучението надзирателкитѣ сж свободни и се грижатъ за изкърпване и нареждане дрѣхитѣ на дѣцата. Изобщо длѣжността на надзирателкитѣ не е лека. Тѣ покрай другото трѣба да спатъ въ една стая съ дѣцата и нощѣ да ги изваждатъ по нужда.

При послѣдователно и добро отглеждане и здрава храна, въ скоро врѣме се забѣлѣзва подобрѣние въ състоянието на дѣцата: тѣлесно тѣ се усилватъ бърже и това указва влияние и върху тѣхното умствено развитие; лицата добиватъ по-добъръ изразъ, движенията ставатъ по-сржчни, по-бързи и по-сигурни. Въ скоро врѣме дѣцата почватъ сами да се събличатъ и обличатъ, сами да си почистватъ и нареждатъ стаятъ и дрехитѣ и се навикватъ, въ края на краищата, на послушность, редъ и добро и прилично обхождане въ врѣме на ядене и изобщо. Всичко това се постига съ търпѣние и постояненъ надзоръ.

Много по-голѣми мжноти се срѣщатъ, при развитието на умственитѣ способности на дѣцата. Тукъ учительтъ ще има работа съ дѣца, които безучастно стоятъ въ отдѣлението и, втречени въ нѣкоя точка въ въздуха, прѣкарватъ врѣмето, безъ да помислятъ за нѣщо. Други дѣца пъкъ сж съвършено неспокойни и силно възбудени. Такива не могатъ да застанатъ ни минута мирно и да задържатъ вниманието си върху нѣкои прѣдмети. Повечето отъ дѣцата чуватъ тежко и иматъ недостатъци въ говора. Ония пъкъ, които сж глезени у дома си, сж своеволни и капризни, а тия, що сж били отрано занемарени, изоставени съвършено, сж тжпи и нравствено покварени. Ето съ какъвъ материялъ ще има работа учительтъ въ училището за слабоумни. Нему прѣдстои прѣди всичко да направи тия дѣца способни, за да могатъ да се обучаватъ. Това се постига съ единъ подготвителенъ курсъ. Задачата на тоя курсъ трѣба да бжде, да се дадатъ на дѣцата ония знания, които едно нормално дѣте само, безъ ничия помощъ, усвоява, докато е още въ бащиния си домъ и ги носи готови въ училището. Тоя курсъ обхваща упражненіята: въ различаване на прѣдметитѣ, въ движение на членоветѣ, въ извършване на нѣкои работи, въ наблюдение, мислене и говорене. При тия упражнения учительтъ ще види, че дѣцата се различаватъ твърдѣ много едно отъ друго, че нито едно дѣте не се схожда въ нѣщо съ другитѣ дѣца и че всѣко се развива

особено и, слѣдователно, се нуждае отъ строго индивидуално възпитание и обучение. Тука се крие ядката на възпитателната система въ заведенията за слабоумни. При строго индивидуалното възпитание и обучение на слабоумнитѣ, учителтъ не може нищо съ сигурностъ да прѣдполага; той трѣба неуморно и въоръженъ съ стоическо търпение да показва всѣкому всичко, да разяснява съ думи и примѣри и да върши това, що ще иска отъ дѣцата. Най-послѣ учителтъ трѣба да ръководи и продължителнитѣ и еднообразни упражнения.

Крайната цѣль на подготвителния курсъ трѣба да бже да се приведатъ дѣцата, да познаватъ и именуватъ най-познатитѣ училищни и домашни потрѣби, както и да изказватъ изречения за тѣзи потрѣби. По-нататѣкъ дѣцата трѣба да умѣятъ да рисуватъ и чъртаятъ линии. Първитѣ и начални прѣдстави за числата се даватъ сжщо въ подготвителния курсъ. Въ тоя курсъ сжщо трѣба да се направи дѣтето способно да разбира и изпълнява заповѣдитѣ на учителя. По тоя начинъ като се подготви дѣтето, може да постъпи въ училището на специалното заведение за слабоумни.

Прѣди да прѣминемъ къмъ наредбата и начина на обучението въ специалнитѣ училища за слабоумни, ще се спремъ върху поменатитѣ по-горѣ упражнения (упражнения въ различаване, говорене и др.) и върху тѣхното изпълнение.

Упражненията въ различаване сж най-важнитѣ, защото чрѣзъ тѣхъ главно се пробужда съзнанието у слабоумнитѣ. Дѣцата трѣба прѣди всичко да могатъ да различаватъ и послѣ, възъ основа на това, да могатъ да изказватъ най-прости сжждения и умозаключения и да си съставятъ по-нататѣкъ понятия. За тия упражнения околната срѣда на дѣтето дава достатѣчно материялъ. Най-проститѣ движения на тѣлеснитѣ органи сж отъ своя страна тоже добри упражнения въ различаване. Покрай това, тѣзи упражнения сж полезни и защото тѣ дразнятъ мускулната и нервната система и съ туй спомагатъ за развитие на интелекта.

Упражнения въ различаване на формитѣ, шароветѣ и броя на предметитѣ. Казахме, че при слабоумнитѣ объркването на шароветѣ е вслѣдствие на неспособността да различаватъ даже и при съвършено здрави очи. За да се прѣмахне този недостатѣкъ, упражняватъ се дѣцата дълго врѣме да сортиратъ разноцвѣтни вълни, хартии и др. Щомъ дѣцата

могатъ съ успѣхъ да сортиратъ, тѣ тѣ си съставили вече примитивното сѣждане $a=a$, или $a \neq b$.

За различаване на формитѣ се правятъ слѣднитѣ упражнения. Дава се на дѣтето една дѣска, на която има разни геометрични и други фигури, и се заставя то да поставя въ тия фигури изрѣзани отъ картонъ или дѣска форми. Щомъ дѣтето, слѣдъ дълги упражнения, поставя всѣкога изрѣзания отъ мукава кръгъ върху окръжността, начертана на дѣската, а не върху квадрата или върху друга нѣкоя фигура, това показва, че то е почнало да различава формитѣ. Това не се удава тъй лесно на слабоумнитѣ, и успѣхътъ при тия упражнения трѣба да се счита за особенъ прогресъ. Слабоумнитѣ показватъ неумѣние и въ различаване на численитѣ величини. Едно нормално дѣте може лесно да схване числата до 3 и различава численитѣ величини въ тоя кръгъ. При слабоумнитѣ това не е лесна работа; отъ тѣхъ се искатъ твърди голѣми усилия, за да може човѣкъ да ги приведе къмъ най-простото умозаключение: 2 не е 1; 3 не е 2. Къмъ тѣзи умозаключения слабоумнитѣ се довеждатъ чрѣзъ нагледно прѣдставяне на числата и слѣдъ продължителни упражнения.

Упражнения въ говорене. Тѣзи упражнения сѣ необходими, защото голѣма частъ отъ слабоумнитѣ иматъ важни недостатъци, а нѣкои не могатъ никакъ да говорятъ.

Родителитѣ обикновено не си даватъ трудъ да учатъ дѣцата си да говорятъ, защото мислятъ, че говорътъ се развива отъ само себе. Разбира се, че грѣшкитѣ при говора могатъ да бѣдатъ и вслѣдствие на недостатъци въ гласнитѣ органи (задебеляване на езика, подуване на сливицитѣ, лоши жби, липса на небнитѣ бразди, неправилно развитие на адамовата ябълка) но тѣзи недостатъци не сѣ отъ естество да лишатъ дѣтето съвършено отъ езика. Едно умствено здраво дѣте може въпрѣки всички тия недостатъци да усвои езика и да говори разбрано; едно слабоумно дѣте, обаче, може да е лишено съвършено отъ говора, безъ да има какъвъ да е недостатъкъ въ гласнитѣ органи. Липсата на езика въ такива случаи може да се обясни съ липсата на понятията и съ обстоятелството, че поврѣдитѣ въ мозъка прѣчатъ да се усвои езика. Ето защо сѣ необходими за слабоумнитѣ упражнения въ говорене. Прѣди всичко, обаче, трѣба да се има прѣдвидъ, че липсата на езика у слабоумнитѣ е едно слѣдствие

тъ неумѣнието имъ да различаватъ. За слабоумнитѣ тоноветѣ, които достигатъ до ганглиитѣ на съотвѣтнитѣ сътивни органи, сж простъ шумъ. По тая причина тѣ оставатъ глухи за тоноветѣ на членораздѣлната рѣчь. Такива слабоумни сж въ сжщностъ нѣми, но не и глухи. За да се изправи тоя недостатъкъ, трѣба да се развиятъ усѣщанията къмъ тоноветѣ. На първо мѣсто учителятъ трѣба да се погрижи, щото тѣзи дѣца да могатъ да възприематъ гласнитѣ (vokale), макаръ и да не сж въ състояние да ги различаватъ. Това се постига съ дълги упражнения, при които се постигва по слѣдния начинъ. Заставятъ се дѣцата да четатъ извѣстенъ гласъ (vokal) отъ устнитѣ на учителя. Слѣдъ това се обръща вниманието на дѣтето върху акустичната особеностъ на гласа, като се изговаря той гласно на ухото на дѣтето. Най-послѣ се иска отъ ученика, щото и той да изговори гласа, когото учителятъ му е изговорилъ на ухото му. По сжщия начинъ дѣцата заучаватъ и други гласъ (vokal). Двата гласа слѣдъ това се сравняватъ и се упражняватъ дотогава, докато дѣтето лесно може да различава единия гласъ отъ другия. По тоя начинъ се заучаватъ и останалитѣ гласове. Тия упражнения сж доста отегчителни; но тѣ ставатъ по-интересни, щомъ почне сливането на гласоветѣ въ слокове и думи. Въ всѣки случай упражненията въ говорене сж доста уморителни и изискватъ твърдѣ много врѣме и търпѣние; обаче резултатитѣ, които тия упражнения даватъ, трѣба да крѣпятъ учителя въ неговата трудна, но високохумана работа*).

Упражнения въ движение. Тѣзи упражнения се извършватъ по слѣдния редъ. Най-напрѣдъ се правятъ най-прости движения съ ржцѣтъ. Поставятъ се ржцѣтъ на стола, обтѣгатъ се прѣститѣ и послѣ се свиватъ, както при свирене на пиано. Слѣдъ това се прѣгъватъ поотдѣлно ставитѣ на прѣститѣ, като се пази, щото прѣстътъ въ останалата частъ да е опнатъ. Тѣзи упражнения сж доста мжчни. Тѣ иматъ за цѣль да се

*) Директорътъ на Цюрихското заведение за слабоумни дѣца ни съобщава слѣдния интересенъ случай. „Прѣди двѣ години (въ 1899 год.)“, казва той, „дойде при насъ едно осемгодишно момче. Сътивата на дѣтето бѣха съвършено здрави, погледътъ му бѣ ясенъ и внимателенъ, движенията му пѣр-гави. При помощта на разни мимики дѣтето разбираше всичко, което искаха отъ него, но то не разбираше нито една дума. Слѣдъ дълги упражнения, дѣтето почна да разбира отдѣлни думи и въ скоро врѣме то направи грамадни успѣхи“.

изпита енергията на волята у дѣцата. Друго упражнение. Поставятъ се ржцѣтъ върху чина обтегнато и се иска отъ дѣцата да отдѣлятъ на страна отъ другитѣ прѣсти малкия прѣстъ. При сжщото положение на ржцѣтъ се заставятъ дѣцата да доближаватъ кутрето до показалеца и т. н. Слѣдъ тия прости упражнения слѣдватъ мжчни, при които два или повече прѣста работятъ заедно. По-късно тѣзи движения се комбиниратъ съ движения на ржката отъ китката, отъ лакъта и отъ мишницата. Други упражнения се правятъ съ двѣтъ ржцѣ. Отдѣлнитѣ упражнения се повтарятъ по 10 пжти едно слѣдъ друго и то не само при отворени, но и при затворени очи. Трѣба строго да се наблюдава, щото дѣцата да извършватъ правилно упражненията. Това ще застави дѣцата да напрѣгатъ вниманието си и волевата си енергия, при изпълнението.

Съ краката се вършатъ слѣднитѣ упражнения: маршируване, стоение изправенъ съ приборани и разтворени крака. Маршировкитѣ се правятъ по прави линии или по окръжности, теглени съ нѣщо твърдо върху почвата. Най-напрѣдъ при тия маршировки се позволява на дѣцата да се подпиратъ; по-късно се марширува безъ всѣкаква подпорка и най-послѣ при затворени очи.

Слѣдъ тия кратки бѣлѣжки върху по-важнитѣ упражнения на подготвителния курсъ минаваме къмъ уредбата на училището, въ което дѣцата постѣпватъ слѣдъ като прѣминатъ подготвителния курсъ.

Училището въ заведението за слабоумнитѣ съотвѣтствува на четиритѣ отдѣления на основното училище; то обхваща два курса, единъ долень и единъ горень. Въ долния курсъ нагледното обучение заема най-видно мѣсто между учебнитѣ прѣдмети. Ето защо трѣба да се обърне най-голѣмо внимание на нагледнитѣ помагала, които трѣба въ изобилие да притежава училището. Изобщо учебния планъ за долния и горния курсъ се нарежда по образца на основното училище (съ четиригодишенъ курсъ). Отъ материала за първитѣ четири години на основното училище се изучаватъ въ двата курса на училището за слабоумнитѣ само най-потрѣбнитѣ нѣща. Този минимумъ отъ програмата за основното училище се взема въ двойно повече врѣме, т. е. въ 7—8 години.

Въ долния курсъ се разширява крѣга на прѣдставитѣ на дѣцата. Освѣнъ това дѣцата на тая степенъ на обучението

заучватъ писменитѣ и печатни букви и смѣтатъ въ кръга на числата до 20.

Въ горния курсъ главнитѣ учебни прѣдмети сж: четене, писане и смѣтане. Тукъ особно се обръща внимание на практическото приложение на сръчността въ четене, писане и смѣтане. За тая цѣль се правятъ опити въ устно описване на случки изъ всѣкидневния животъ и писмено изложение на онова, що дѣцата сж проживѣли сами въ извѣстни моменти. За най-сгодни писмени упражнения се броятъ краткитѣ писма, въ които дѣцата извѣстятъ родителитѣ си за своето здравие и положение. Прѣдметното обучение се замѣства къмъ края на тоя курсъ съ отечествознание. По смѣтане кръгътъ на числата се разширява до 1000. Въ тоя численъ кръгъ се взематъ дѣйствиата съ цѣли числа, а при по-благоприятни условия се взематъ и елементитѣ на смѣтането съ десетични дроби.

Както въ долния, тъй и въ горния курсъ библейската истори за основа на назидателното обучение. Проститѣ разкази изъ живота на Исуса Христа интересуватъ твърдѣ много дѣцата; тѣ съ радостъ слушатъ за дѣлата на Христа, за неговата обичъ къмъ дѣцата. Изобщо религиозното обучение е най-сигурното сръдство за развитие въ дѣцата нравствено-религиозни мисли, чувства и желания; чрѣзъ него най-сгодно могатъ дѣцата да се доведатъ до съзнаване на длъжноститѣ си къмъ себе си и къмъ другитѣ хора. Покрай религиозното обучение за нравствено-религиозното възпитание спомага живота въ заведението, молитвитѣ и пѣснитѣ съ религиозно съдържание. Всички тия сръдства сж насочени да събудятъ нравственото съзнание у дѣцата, доколкото това е възможно, понеже се знае, че слабоумнитѣ и въ нравствено отношение оставатъ слаби, въпрѣки голѣмитѣ грижи за тѣхното възпитание.

Ръчната работа. Теоретичното обучение се допълня съ ръчна работа, която спомага, да се усилятъ дѣцата физически, да имъ се развиятъ членоветѣ, да се подтикне умственото имъ развитие и да се подготвятъ за практическия животъ. Ръчната работа обхваща и извършването на нѣкои домашни работи. Момчетата, наприкладъ, режатъ и нареждатъ дървата, работятъ въ градината (садятъ зеленчуци, дръвчета, цвѣтя и др.). При лошо врѣме дѣцата взематъ систематично уроци по ръчна работа. Почва се съ най-проститѣ ръчни упражнения (по

Фребеля). Най-напрѣдъ иде сгъване на хартии, послѣ картонажъ, изрѣзване и лѣпене и др. Слѣдъ това почватъ упражненіята въ рендосване и изрѣзване съ трионъ. На края момчетата получаватъ практически и теоретически упътвания въ извършване на нѣкоя домашна индустриална работа: да плетатъ вѣжа, кошници и др.

Момичетата се учатъ на всички домашни работи: тѣ помагатъ въ кухнята, при прането, гладенето и др. Освѣнъ това тѣмъ се даватъ най-подробни упътвания по ржкодѣлие: учатъ се да плетатъ, шиятъ и изкърпватъ. Въ самото начало обучението по ржчна работа не е тѣй леко: отъ учителя и тукъ се иска търпѣние. Дѣцата похабяватъ начално много материялъ, но тѣ постепенно привикватъ на работата, която въ заведението за слабоумни е и едно сгоднo дисциплинарно срѣдство. Постоянниятъ надзоръ и постоянното занимание на дѣцата въ училището, градината и работилницата сж най-сгоднитѣ срѣдства, за да се подтикне инициативата у дѣцата и да се направятъ тѣ подвижни.

Отъ всичко се вижда, че възпитанието и обучението на слабоумнитѣ е една доста трудна работа. Това ни кара да се запитае, има ли полза отъ това възпитание, не отиватъ ли напусто врѣмето, силитѣ и паритѣ, що се харчатъ за слабоумнитѣ? Дългогодишниятъ опитъ дава утвърдителенъ отговоръ на тоя въпросъ. Отъ множество опити се е доказало, че отъ слабоумнитѣ, които се възпитаватъ въ специалнитѣ класове и въ специалнитѣ заведения за слабоумни, 50% ставатъ способни да си изваждатъ напълно прѣхраната; 30% изваждатъ прѣхраната си отчасти и само 20% оставатъ за прѣзъ цѣлия си животъ неспособни да поематъ каква да е работа и да се прѣхранватъ. Тѣзи резултати трѣба да дадатъ и намъ куражъ да се заловиме за възпитанието и обучението на слабоумнитѣ. Не трѣба да се дава ухо на мнѣнието: „наредихме училищата за нормалнитѣ, та остана да се грижимъ и за ненормалнитѣ (слѣпи, глухонѣми, слабоумни)“. Ние сме длѣжни да вървимъ по примѣра на другитѣ културни страни, които полагатъ едноврѣмено грижи за уредбата, както на училищата за нормални дѣца, тѣй и на тия за ненормалнитѣ.

Литература.

1. Verhandlungen der III. и IV. Schweizerischen Konferenz für das Idiotenwesen.

2. Über das Bedürfnis einer speziellen Fürsorge für schwachsinnige Kinder von Dr Eug. Hafster.

3. Dr A. Hoffa: Die Medizinisch — pädagogische Behandlung gelähmter Kinder.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

А. Х р о н и к а.

Съ тая учебна година Варненската Държавна Дѣвическа Гимназия навършва 23 години, като държавно дѣвическо училище, 14 години отъ какъ е станала пълна гимназия съ 6 класа и е дала първи изводъ свършивши ученички, а 4 години, отъ когато е станала гимназия съ 7 класа съ 2 отдѣла: педагогически и общеобразователенъ. Въ начало на тая година се отвори първи педагогич. курсъ споредъ новия законъ за дѣвич. образование, но за идещата година тоя курсъ се закрива, и ученичкитѣ ще постѣпятъ направо въ V гимназиаленъ класъ.

Записването на ученичкитѣ за изтеклата 1905/906 учебна година започна на 22 августъ. На 25 августъ учителскиятъ съвѣтъ има първо засѣданіе, въ което се опрѣдѣлиха комисии за повторитѣлнитѣ, приемнитѣ и конкурснитѣ изпити.

На повторит. изпитъ се явиха 115 ученички, и резултатътъ е изложенъ въ слѣдната таблица :

Класъ	Явили се	Иадържали	Неиадържали	Колко % сѣ иадържали
I	20	16	4	80%
II	25	18	7	72%
III	19	17	2	89.5%
IV	21	19	2	90.5
V	21	21	—	100%
VI обр.	2	2	—	100%
VII п.	7	7	—	100%
Всичко	115	100	15	86.9%

Конкурснитѣ изпити за I педагогич. курсъ се произведоха на 27, 29 и 31 августъ. Отъ явилитѣ се 80 кандидатки издържаха изпита 73, които се приеха въ I пед. курсъ.

На 1 септемврий се извърши водосветъ въ двора на гимназията, и на другия день се започнаха редовнитѣ занятия съ врѣменна програма, а на 28 с. м. се започнаха занятията по постоянна програма съ 19 паралелки.

Освѣнѣ празниците и ваканциитѣ, съгласно правилника за гимназиитѣ, прѣзъ годината нѣмаше занятия и прѣзъ слѣднитѣ дни: на 19 и 31 декемврий поради силна виелица, на 18 февруарий поради причистяването на ученичкитѣ, на 9 мартъ поради празнуването на пролѣтния празникъ, на 19 май поради тържествата при откриването на Варненското пристанище, съ разрѣшението на г-на Министра на Н. Просвѣщение, и на 29, 30, 31 май, 1 и 2 юний за ученичкитѣ отъ VI класъ поради екскурзия до София и Плѣвенъ.

Ученичкитѣ отъ VII класъ се разпуснаха на 29 май, тия отъ V класъ — на 10 юний, а въ всички класове занятията се прѣкратиха на 17 юний.

Прѣзъ цѣлата учебна година е имало 209 учебни дни.

Изпититѣ за свършенъ доленъ курсъ на ученичкитѣ отъ V класъ се извършиха на 12 и 13 юний писменитѣ, а на 14 и 17 с. м. устнитѣ.

Зрѣлостнитѣ изпити се произведоха на 1—3 юний писменитѣ, а на 8, 9, 15, 16 и 17 юний устнитѣ подъ прѣдсѣдателството на Министерския пратеникъ, г-нъ Д-ръ Г. Бончевъ, професоръ при Софийския университетъ.

На 17 май Гимназията бѣ посѣтена отъ г-нъ Министра на Н. Просвещение, Д-ръ И. Шишмановъ, и г-нъ Министра на Вжтрѣшнитѣ работи и на Обществениитѣ сгради, Д. Петковъ.

Б. Училищенъ персоналъ.

1. Измѣнение въ персонала.

а) Въ началото на учебната година отъ миналогодишния учителски персоналъ *сж излъзли*:

1) *Аврамовъ Добри*, врѣм. новоназначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь № 333 на сжщата длѣжностъ въ Силистренското педагогич. училище, по негово желание.

2) *Бешковъ Стоянъ*, I ст. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь № 1417 на сжщата длѣжностъ въ мѣстната м. гимназия.

3) *Ивановъ Димо*, II ст. учителъ, прѣмѣстенъ по негово желание съ заповѣдь № 1421 въ Търновската м. гимназия.

б) Вмѣсто тѣхъ дошли нови :

1) *Д-ръ Д. Гиневъ*, III ст. учителъ, прѣмѣстенъ отъ Силистренското педагогич. училище съ заповѣдь № 1421.

3) *Христовъ Добри*, врѣм. новонизначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь № 2417 отъ тукашната м. гимназия и

3) *Фиковъ Фико*, I ст. учителъ, прѣмѣстенъ отъ тукашната м. гимназия съ заповѣдь № 1417.

II. Положението на персонала въ края на тая учебна година, съ подробно посочване на мѣсторождението, възрастта, степенъта, годинитѣ на учителствуването, прѣподаванитѣ прѣдмети въ всѣки класъ, седмично число часове, особнитѣ длѣжности, които всѣки учителъ е изпълнявалъ, е изложено въ слѣдната таблица :

УЧИЛИЩЕНЪ ПЕРСОНАЛЪ

№ по редъ	Прѣзиме и име	Мѣсторожде- ние	Възрастъ	На каква степенъ е и отъ кога е на тая степенъ	Години на учител- ствуванъто
1	АриAUDOVъ Михаилъ	Сливенъ	40	I ст. отъ 1/I 1901 г.	19
2	Апостоловски Георги	с. Вишини, Витол- ски вилаетъ (Македония)	49	I ст. отъ 1/VIII 1894 г.	19½
3	Балкански Георги	Шуменъ	53	I ст. отъ 1/I 1896 г.	27½
4	Бачурска Елена	Болградъ	25	Врѣменна съ 2100 л.	4
5	Вакъвчиевъ Иванъ	с. Златарица (Търнов окр.)	46	I ст. отъ 1/VIII 1894 г.	26 г. и 8 м.
6	Вакъвчиева Урания	Варна	32	Волнонаемна съ 1620 л.	10
7	Гиневъ Филиппъ	г. Лѣсковецъ (Търнов. окр.)	45	I ст. отъ 1/I 1890 г.	21
8	Д-ръ Гиневъ Димитръ	гр. Балчикъ (Варнен. окръгъ)	34	III ст. отъ 1/I 1902 г.	10
9	Гюлмезовъ Иванъ	Сливенъ	40	Директоръ отъ 1/IX 1895 г.	18
10	Добревъ Ганчо	с. Елхово (Капанлъшка окол.)	41	I ст. отъ 1/I 1901 г.	16
11	Димитровъ Желю	с. Градецъ (Котленска околия)	53	I ст. отъ 1/III 1906 г.	16
12	Добрева Елена	Карлово	35	Волнонаемна учи- телка съ 1500 л.	14

Кои прѣдмети е прѣподавалъ и въ кои класове	Колко часа е прѣподавалъ седмично	Особнитѣ длѣжности, които е изпълнявалъ прѣзъ годината
Законъ Божи IV-а б, Всеобща ист. V-а б и Бъг. III-в.	15	Помощ. на библиотекаря на учит. библиотека
Всеобща история и География въ I-абвг кл. и Всеоб. история въ VII кл.	19	Класенъ наставникъ на I-г класъ
Български езикъ въ VI-аб/п. и VI общ.	15	Класенъ наставникъ на VI общ. класъ
Френски езикъ въ II-аб и III-абв	15	Класна наставница на II-б класъ
Аритметика въ I-вг, Математика въ IV-аб и Геометрия въ II-аб	18	Класенъ наставникъ на IV-б класъ
Рисување и ракодѣлие въ I-абвг и ри- сување въ V-аб	20	Класна наставница на I-в класъ
Физика III-абв. V-зб, VII общ, чѣртание въ III-аб	19	Заведващъ физическия кабинетъ
Педагогика въ VI-аб и практика VI-аб	18	Класенъ наставникъ на VI-б/п. кл.
Химия въ IV-аб и V-аб	6	Директоръ
Бълг. езикъ въ III-аб и IV-аб	18	Класенъ наставникъ на III-а класъ
Български езикъ въ I-абв	15	Класенъ наставникъ на I-а класъ
Ракодѣлие въ III-аб, IV-абв, V-аб, VI-аб, VII-аб	22	Заведваща кабинета по ракодѣлие

№ по редъ	Прѣзиде и име	Мѣсторожде- ние	Възраст	На каква степень е и отъ кога е на тая степенъ	Години на учител- ствуването
13	Иванова Олга	Русе	26	Волнонаемна съ 1740 л.	7
14	Кабакчиева Мария	Търново	31	Волнонаемна съ 1980 л.	11
15	Кефсизовъ Иванъ	Дръново	40	I ст. отъ 1/I 1906 г.	17
16	Мутафовъ Георги	Шуменъ	46	I ст. отъ 1/I 1905 г.	22
17	Минкова Мария	Лозенъ-градъ (Турция)	32	Волнонаемна съ 1980 л.	17
18	Д-ръ Мирска Божана	Варна	25	Лѣкарка съ 3000 лева	2½
19	Манова Виктория	Варна	29	Волнонаемна съ 1860 л.	9
20	Надери Олга	Прага	27	Волнонаемна съ 2100 л.	3
21	Поповъ Стефанъ	с. Кюлевча (Шуменски окр.)	41	II ст. отъ 1/I 1906 г.	16
22	Панчева Олга	Свищовъ	32	Волнонаемна съ 1980 л.	11
23	Стателовъ Константин.	Лѣсковъ (Търнов. окр.)	52	I ст. отъ 1/IX 1882 г.	26
24	Самуелъ Рашель	Русе	34	Волнонаемна съ 2100 л.	15

Кои прѣдмети е прѣподавалъ и въ кои класове	Колко часа е прѣподавалъ седмично	Особнитѣ длѣжности, които е изпълнявалъ прѣвъ годината
Рисување въ II-аб, IV-аб, VI-аб, красно- писъ въ IV-аб и гимнастика III-абв	22	Заведваща кабинета по рисување
Домакинство IV-аб, V-аб, Нѣмски езикъ I—VII кл.	12	Библиотекарка на учит. библиотека
Български езикъ въ V-аб, VII-аб и VII общ.	18	Класенъ наставникъ на VII общ. класъ
Български езикъ въ I-г, II-аб, красно- писъ II-аб	17	Класенъ наставникъ на II-а кл.
Законъ Божи въ I-абвг, гимнастика въ IV-аб/и, VII-аб и VII общ.	18	Класна наставница на VII-а кл.
Хигиена и популярна медицина въ VII-аб/и	4	Училищна лѣкарка
Френски езикъ въ I вг, IV-аб, VI общ. и VI-а/и	16	Класна наставница на IV-а кл.
Всеобща история въ III-абв, и IV-аб, гео- графія въ III-абв и красноп. I-абвг	20	Класна наставница на III-в кл.
Ест. история III-аб, I-абвг, химия III-абв и VI общ.	18	Класенъ наставникъ на III-б кл. и заведващъ кабинета
Аритметика II-аб, гимнаст. I-абвг, II-аб, V-аб	18	Класна наставница на V-б кл.
Законъ Божи V-аб, Възп. V-аб, Психолог. VII общ., етика VI общ. и VII-аб кл., руски VII-аб	16	Библиотекаръ на ученич. библиотека (гор. курсъ)
Френ. езикъ I-аб, V-аб, VII общ.	18	Заведваща картинитѣ по френ. езикъ

№ по редъ	Прѣзиме и име	Мѣсторожде- ние	Възрастъ	На каква степенъ е в отъ кога е на тая степенъ	Година на учител- ствуването
25	Смилова Мария	Вратца	25	Воднонаемна съ 1740 л.	7
26	Табаков П. Мария	Ямболъ	39	II ст. отъ 1/I 1903 г.	19
27	Тодоровъ Василь	с. Златарица (Търн. окр.)	46	I ст. отъ 1/I 1892 г.	25
28	Фиковъ Фико	г. Ловечъ	51	I ст. отъ I/VIII 1882 г.	28
29	Христовъ Добри	Варна	31	Врѣмененъ съ 2100 л.	10
30	Цаневъ Христо	г. Лѣсковецъ (Търнов. окр.)	51	I ст. отъ I/VIII 1880 г.	25
31	Челебиева Надежда	с. Ильнка (Русия)	34	Воднонаемна съ 1860 л.	10
32	Лвашовъ Анание	Разградъ	51	I ст. отъ 15/III 1890 г.	23

Кои прѣдмети е прѣподавалъ и въ кои класове	Колко часа е прѣподавалъ седмично	Особиятъ длѣжности, които е изпълнявалъ прѣвъ годината
Рисуване III-абв, VII-аб и общ., пѣние I-абв, II-аб и III-абв	21	Библиотекарка на ученич. библиотека (дол. курсъ)
Всеобща история въ II-аб, географія въ II-аб, VI общ., гражд. учение VI-б/п. и ръководѣние II-аб	17	Заведваща пособията по географія
Аритметика въ III-абв, математ. въ V-аб чѣртание III-в	17	Класенъ наставникъ на V-а кл.
Аритметика въ I-аб, Математика VI обр. и VII обр.	15	Класенъ наставникъ на I-б кл.
Пѣние въ IV-аб, V-аб, VI общ., VI-аб/п., VII общ. и VII-аб/п.	18	Класенъ наставникъ на VI-а/п. кл.
Педагогика VII-аб/п. и практика въ VII-аб/п.	22	Класенъ наставникъ на VII-б/п.
Законъ Божи II-аб, III-абв, руски IV-аб, V аб и VI-аб/п	17	Домакия на фонда за помаг. бѣдни ученички
Естеств история II-аб, III-в, IV-аб, VI общ., VI-аб/п., VII общ.	19	Заведващъ ест. кабинетъ

III. Отпуски на персонала.

Прѣзъ течение на годината слѣднитѣ учители сж отсутствовали по болестъ, по важни сѣмейни и др. причини.

№ по редъ	Име и прѣзвие на учителитѣ и учителкитѣ	Д а т а	Колко часа	По кои прѣдмети	Причини
1	Апостоловски Г.	22/XI	4	Истор.иГеогр	Болестъ
2	Арnaudовъ М.	29.-31/V, 1/VI	9	Б. ез. и Ист.	Екскурзия
3	Бачурска Е.	13/IX, 31/X, 25/XI 4/II 21/IV, 29/IV	18	Френски	Болестъ
4	Вакъвчиевъ Ив	1..30/IX, 17/I	24	Математика	Болестъ
5	Вакъвчиева Ур.	1-10/IX, 27/IX, 31/X 23/XI, 9/I, 11/I, 4/II, 18/III	65	Рисув. и ржкод.	Б.ид.прич.
6	Гиневъ д-ръ Д.	14/XI, 19/XI, 22/XII, 1/II	24	Педагогика	Б.ид.прич.
7	Добрева Е.	7/XII-10/XII, 28/II- I/III, 27/III, 18/IV	32	Ржкодѣлие	Б.ид.прич.
8	Добревъ Г.	17/XII 20/XII	5	Бълг. езикъ	Болестъ
9	Иванова О.	10/XI, 14/XII, 13/I 2/IV, 6/IV 12/IV-15/IV	33	Рис. и гимн.	Б.ид.прич.
10	Кабакчиева М.	8/X 13/X, 20/XII 22/XII 24/I 27/I, 4/II, 4/III, 10/III, 29/III, 5/VI, 8/VI	70	Немски и дом.	Болестъ
11	Минкова М.	10/IV 13/IV	12	3 божии гимн.	Екскурзия
12	Мирска д-ръ Б.	7/IX-13/IX, 10/XI, 12/XI, 10/IV, 5/V, 15/V	8	Медицина	Дом.прич.
13	Мутафовъ Г.	10/IV, 15/V 27/V	26	Бълг. езикъ	Болестъ
14	Надерни О.	10/IV-13/IV	13	Истор.иГеогр	Екскурзия
15	Панчева О.	17/X, 18/XI, 10/II, 11/III, 20/V	13	Аритм. и гимн.	Болестъ

№ по редъ	Име и прѣзвие на учителитѣ и учителкитѣ	Д а т а	Колко часа	По кои прѣдмети	Причини
16	Смилова М.	13/X, 9, 10/XI 22/XII 10/II, 22/III, 21/IV, 24/IV, 12/V 26/V 31/V	40	Рис. и пѣнис	Б.ид.прич.
17	Стателовъ К.	30/V	2	Педагогич	Екскурзия
18	Самоелъ Р.	19/X-22/X	11	Френски	Дом. прич.
19	Табакова М.	21 и 22/IX, 30 и 31/V	11	Истор. и Геогр.	Бол. и екс.
20	Христова Д.	15/II, 20/III	6	Пѣние	Болестъ
21	Челебиева Н.	17 и 18/IV	4	З.божи и руски	Дом. прич.
22	Явашевъ А.	5 и 7/XII, 4/V 5/V, 31/V 1/VI, 2/VI	20	Ест. История.	Д.пр.и екс.

Значи, отъ 1 септемврий 1905 до 17 юний 1906 г. всичко сж отсъствуваха учители и учителки 450 урока, отъ които 238 сж били замѣстени отъ Директора (47), отъ учители (97) и учителки (94), а 212 не сж били замѣстени, като послѣдни часове или по нѣмане свободни учители.

IV. Награди, повишения и командировки. Прѣзъ тая уч. година станаха само слѣднитѣ повишения:

1) Ив. Кефсизовъ се повиши отъ II въ I ст. отъ I/I 906 съ заповѣдь № 2512 отъ 20 XII 905 год.

2) Ст. Поповъ се повиши отъ III въ II ст. сжщо отъ 1/I 906 съ заповѣдь № 2512 отъ 29/XII 905 и

3) Ж. Димитровъ се повиши отъ II въ I ст. отъ I/III 1906 съ заповѣдь № 374 отъ 27/II с. г.

Статистически свѣдѣнія

	Учи- тели	Учи- телки
<i>I. Числото на учителитъ въ края на м. уч. год.</i>	18	14
Отъ тѣхъ:		
Остана̀ли и прѣзъ отчетната година	15	14
Прѣмѣстени друга̀дѣ	3	—
Уволнени	—	—
Всичко:	18	14
<i>II. Числото на учителитъ въ края на отч. год.</i>	18	14
Отъ тѣхъ били:		
Миналата учебна година	15	14
На ново назначени	—	—
Прѣмѣстени отъ друга̀дѣ	3	—
Всичко:	18	14
<i>III. Възраст на учителитъ:</i>		
Отъ 20—25 години	—	3
„ 26—30 „	—	3
„ 31—35 „	2	7
„ 36—40 „	3	1
„ 41—45 „	3	—
„ 46—50 „	4	—
Повече отъ 50 „	6	—
Всичко:	18	14
<i>IV. Степени на учителитъ:</i>		
Първостепени	15	—
Второстепени	1	2
Третостепени	1	—
Вр. новоназначени	1	1
Волнонаемни	—	11
Всичко:	18	14
<i>V. Образование.</i>		
Съ пълно висше и сръдно образование	10	2
Съ пълно висше и непълно сръдно образование	1	—
Съ пълно сръдно и непълно висше образование	2	6
Съ непълно сръдно и непълно висше „	—	1
Съ пълно сръдно образование	5	1
Съ непълно сръдно образование	—	—
Съ специално (рждкодѣлие, рисуване, гимна. и пр.)	—	4
Всичко:	18	14

за учителския персоналъ

	Учи- тели	Учи- телки
<i>VI. Години на учителствуване.</i>		
Учителствували по-малко отъ 5 год.	—	3
Учителствували отъ 5—10 години	2	5
„ „ 11—15 „	—	4
„ „ 16—20 „	7	2
„ „ 21—25 „	4	—
„ „ 26—30 „	5	—
Всичко:	18	14
<i>VII. Разпрѣдѣление на учителитъ по числото на седмичнитъ часове.</i>		
Прѣподавали седмично по-малко отъ 18 часа	8	6
„ „ по 18 часа	6	3
„ „ „ 19 „	3	—
„ „ „ 20 „	—	2
„ „ „ 21 „	—	1
„ „ „ 22 „	1	2
Всичко:	18	14
<i>VIII. Разпрѣдѣление на учителитъ по числото на прѣподаванитъ прѣдмети.</i>		
Прѣподавали само единъ прѣдметъ	10	5
„ два прѣдмета	6	6
„ три прѣдмета	1	2
„ повече отъ три прѣдмета	1	1
Всичко:	18	14
<i>IX. Отсѣтствия на учителитъ прѣзъ цѣлата учеб. год.</i>		
Никакъ не отсѣтствували	9	1
Отсѣтствували съ разрѣшение до 10 уч. часа	5	2
„ „ „ отъ 11—20 часа	1	4
„ „ „ „ 21—30 „	3	—
„ „ „ повече отъ 31 ч.	—	5
„ безъ разрѣшение	—	2
Всичко:	18	14
На единъ учителъ се падатъ отсѣтствия сръдно (14 часа)	6.6	23.6
Отъ недържанитъ учебни часове замѣстени: 238	144	94
<i>X. Повишения.</i>		
Повишени отъ врѣм. новоназначени въ III ст.	—	—
„ „ III ст. въ II ст.	1	—
„ „ II ст. въ I ст.	2	—

В. Движение на ученичкитѣ по класове и изобщо

Прѣзъ миналата учебна 1904/905 год. е имало записани 654 ученички, отъ които до края на учебната година сж останали 610 ученички въ 19 паралелки. Прѣзъ тая 1905/906 уч. год. броятъ на записанитѣ ученички възлиза на 693, т. е. съ 39 ученички повече отколкото лани. Отъ тѣхъ напуснаха прѣзъ годината 34 и въ края на годината останаха 659 ученички, т. е. 49 ученички повече, отколкото въ края на мин. уч. година.

Числото на паралелкитѣ остана сжщото.

Отъ всички 693 ученички 45 сж пансионерки (лани 33), 536 живѣятъ при родителитѣ си, 73 — при близки роднини, а 39 — при чужди сѣмейства.

По подробни статистич. свѣдѣния за ученичкитѣ сж изложени въ слѣднитѣ таблици:

Броятъ на ученичкитѣ по класове и паралелки																							
I				II			III			IV			V		VI	VI пед.	VII	VII пед.	Всичко	%			
а	б	в	г	а	б	в	а	б	в	а	б	в	а	б	общ.	а	б	общ.			а	б	
I Броятъ по учен. въ края на миналата уч. година.																							
38	34	36	—	37	40	34	42	42	—	34	30	35	39	40	20	24	24	11	25	25	610	—	
II Движение наученикитѣ прѣз отчетната г.																							
Зап. въ нач на уч. г. . . .																							
39	38	38	35	46	46	—	33	32	34	42	42	—	42	43	27	37	30	21	25	25	675	97.4	
Пост. прѣз год.																							
1	2	—	2	1	2	—	1	1	2	1	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	18	2.6
Всичко																							
40	40	38	37	47	48	—	34	33	36	43	42	—	43	43	29	37	32	21	25	25	693	—	
Нап. прѣз год.																							
3	2	—	5	5	2	—	1	3	2	1	1	—	4	1	2	1	1	—	—	—	—	34	4.9
Останади въ края на уч. год.																							
37	38	38	32	42	46	—	33	30	34	42	41	—	39	42	27	36	31	21	25	25	659	95.1	
Всичко																							
40	40	38	37	47	48	—	34	33	36	43	42	—	43	43	29	37	32	21	25	25	639	—	
III Прич. поради които учен. сж напуснали училището.																							
По нѣмание срѣдства																							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	0.28
По болестъ																							
2	—	—	—	—	1	—	1	1	2	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	11	1.58
По смъртъ																							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Отишли въ други учил.																							
1	2	—	2	5	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	1.73
Исклучени																							
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0.14
По неизвѣстни причини																							
—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	8	1.15
Всичко																							
3	2	—	5	5	2	—	1	3	—	1	1	—	4	1	2	1	1	—	—	—	—	34	—

Броят на учениците по класове и паралелки

	I				II		III			IV		V		VI общ. пед.	VII общ.	VIII пед.		Всичко	%			
	а	б	в	г	а	б	а	б	в	а	б	а	б			а	б					
IV Отсъстващите на учениците.																						
Никакъ не отсъс- твували . . .	15	6	9	6	7	10	2	—	13	4	5	6	2	1	4	2	3	1	3	98	14	11
Изв. отс. отъ 1-5 ч.	1	7	5	7	10	7	4	1	1	2	2	6	6	5	3	4	2	—	1	74	10	68
" " " 6-10 „	2	7	8	2	3	7	2	3	1	—	2	2	5	2	—	2	3	8	4	52	7	64
" " " 11-20 „	3	8	9	3	11	6	9	10	3	8	6	4	6	—	8	2	3	4	6	109	15	7
" " " 21-30 „	8	4	2	6	6	4	2	4	2	6	6	7	8	2	6	4	4	5	3	84	12	2
" " " 31-40 „	4	—	2	4	3	7	2	3	4	7	8	5	2	2	5	2	3	3	2	63	9	—
" " " 41-50 „	2	—	1	2	2	1	5	—	2	4	3	2	3	4	1	2	—	2	1	37	5	34
" " п. отъ 50 „	5	8	7	7	5	6	8	12	10	13	15	11	16	14	10	14	8	7	5	175	25	25
Всичко	40	40	38	37	47	48	34	33	36	43	42	43	43	29	37	32	21	25	25	693		
Неизвин. отс. отъ 1-5 часа . . .	12	19	—	5	4	10	7	16	10	27	13	11	1	2	4	10	—	4	5	160	23	—
Неизвин. отс. отъ 6-10 часа . . .	4	4	—	4	1	3	1	2	5	2	4	—	5	1	—	6	1	—	3	46	6	66
Мезинин. отс. отъ 11-15 часа . . .	5	4	—	4	—	1	1	2	—	1	4	2	2	—	—	—	—	3	29	4	18	
Неизвин. отс. отъ 16-20 часа . . .	1	1	—	2	—	1	—	—	5	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	14	2	
Пов. отъ 20 часа	1	5	—	6	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	1	7
Всичко	23	31	—	21	5	16	9	21	20	30	21	13	10	5	4	16	1	4	11	261		
V Класиф. на учен. по народностъ																						
Българи . . .	39	40	38	36	43	47	33	32	35	43	42	43	43	28	37	31	21	24	24	679	98	—
Еврейки . . .	1	—	—	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	—
Гръцки . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	0	28
Рускини . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0	14
Сръбскини . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	14
Други народности	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	3	0	44
Всичко	40	40	38	37	47	48	34	33	36	43	42	43	43	29	37	32	21	25	25	693		
VI Класиф. на уч. по търгоизповѣдане.																						
Ист. православно	39	39	38	36	45	45	33	32	35	43	42	43	43	29	37	31	20	21	25	679	98	—
Католици . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	0	28
Протестанти . . .	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5	0	72
Православни . . .	1	—	—	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	—
Всичко	40	40	38	37	47	48	34	33	36	43	42	43	43	29	37	32	21	25	25	693		

Г. Срѣдства за подържане на ученичкитѣ.

Отъ 693 ученички, записани прѣзъ изтеклата година, 670 сж подържани на родителски срѣдства, а само 23 отъ благотѣлни частни лица и дружества. Стипендии при гимназията нѣма, но споредъ завѣщението на покойния варненски гражданинъ Величко Христовъ — всѣка година се раздаватъ на три (3) бѣдни, но отличивши се по успѣхъ и поведение ученички, по 80 лева златни отъ лихвитѣ на вложения въ Бѣлг. Народна Банка капиталъ 4000 лева златни.

Тази година получиха помощъта слѣднитѣ 3 ученички.

1. Ченкова Ана, отъ III-в класъ.
2. Христова Стефана, отъ V-а класъ.
3. Георгева Анастасия, отъ VI общобр. класъ.

Д. Учение.

1. Прѣгледъ на минатия учебенъ материалъ.

Учебниятъ материалъ по всички прѣдмети въ всички класове е минатъ съгласно програмата. Останалъ е непрѣминатъ само слѣдния материалъ, поради недостатъчно врѣме, по причина на болестъ и отсъствия на прѣподавателя или поради слабата подготовка на ученичкитѣ:

По български езикъ въ VI класъ: Некрасовъ, Врѣхлицки, Святоплукъ Чехъ, Сенкеевичъ, Змай Йовановичъ. Отъ българската литература — К Величковъ.

По математика: Въ VI общобр. класъ: 1) по *Алгебра:* Квадратни управления съ много неизвѣстни, логаритми; 2) по *планиметрия:* зависимостъ между странитѣ на правилния вписанъ и описанъ многожгълникъ, лицето на кръга; 3) по *тригонометрия:* функции на половинъ жгли, сборъ разлика на гонмет. функции, гоннометр. таблици, теореми за право жгълень трижгълникъ, Карнотова и Молвейдова теореми; равнобедренъ трижгълникъ, разпространенъ трижгълникъ, практическо приложение на тригонометрията; *въ III класъ по аритметика:* въздигане числа въ кубъ и извличане кубически корень отъ числата; *въ I-абн класъ:* дѣлимостъ на числата, разлагане числата

на прости моожители, общъ най-голѣмъ дѣлителъ, общо най-малко кратно. *По всеобща исторія:* Въ IV класъ: Римска исторія: периодъ на царетѣ, периодъ на републиката.

Отъ слѣднитѣ двѣ таблици се вижда, въ колко учебни часа е минатъ учебния материалъ по всѣки прѣдметъ и по колко класни и домашни работи сж зададени прѣзъ годината за всѣки класъ и по всѣки прѣдмети.

К Л А

<i>Въ колко учебни часа е минатъ материала по всѣки предметъ.</i>	I				II		III
	а	б	в	г	а	б	а
Законъ Божи	33	33	36	33	61	64	33
Нравоучение	—	—	—	—	—	—	—
Българ. езикъ и литер .	172	172	173	163	167	158	164
Руски езикъ	—	—	—	—	—	—	—
Френски езикъ	100	100	107	101	94	91	96
Нѣмски езикъ	—	—	—	—	75	—	—
Аритметика	104	105	98	99	101	102	102
Алгебра	—	—	—	—	—	—	—
Геометрия и чертане . .	—	—	—	—	61	59	68
Естествена история . .	68	69	70	70	66	65	64
Хигиена и попул. медиц.	—	—	—	—	—	—	—
Физика	—	—	—	—	—	—	64
Химия	—	—	—	—	—	—	31
Всеобща и бълг. история	63	64	63	64	67	63	65
Църковна история . . .	—	—	—	—	—	—	—
История на цивилизац. .	—	—	—	—	—	—	—
География	62	64	66	68	63	62	63
Начало отъ наука за възп.	—	—	—	—	—	—	—
Етика	—	—	—	—	—	—	—
Психология	—	—	—	—	—	—	—
Логика	—	—	—	—	—	—	—
История на педагогиката	—	—	—	—	—	—	—
Специална методика . .	—	—	—	—	—	—	—
Реферати	—	—	—	—	—	—	—
Дидактика	—	—	—	—	—	—	—
Практически упражнения.	—	—	—	—	—	—	—
Хоспитиране	—	—	—	—	—	—	—
Критика	—	—	—	—	—	—	—
Домашна економия . . .	—	—	—	—	—	—	—
Гражданско учение . . .	—	—	—	—	—	—	—
Музика и пѣние	32	32	29	31	30	33	40
Рисуване	58	54	62	56	64	62	43
Краснописъ	30	27	30	29	32	31	—
Ржкодѣлие	60	61	60	64	63	65	60
Гимнастика	61	61	61	61	53	51	60
Цигулка	—	—	—	—	—	—	—
Всичко	843	842	855	839	997	906	953

СОВЕ

III		IV		V		VI-п		VI общеср.	VII-п.		VII общеср.	Всичко
б	в	а	б	а	б	а	б		а	б		
32	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	359
—	—	—	—	38	37	—	—	—	—	—	—	75
165	148	129	130	99	100	166	165	164	96	99	96	2726
—	—	68	66	66	67	31	31	—	33	23	—	395
102	97	65	70	92	90	92	—	99	—	79	86	1561
—	—	—	—	—	—	—	—	76	—	—	76	227
106	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	921
—	—	60	60	37	36	—	—	63	—	—	42	298
66	62	63	63	61	63	—	—	84	—	—	78	728
61	59	62	64	—	—	62	64	90	—	—	57	991
—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	48	—	104
66	65	—	—	65	66	—	—	—	—	—	147	473
31	31	75	75	35	35	—	—	98	—	—	—	411
67	67	72	71	61	66	—	—	—	—	—	—	853
—	—	94	93	—	—	—	—	—	—	—	—	187
—	—	—	—	—	—	—	—	95	—	—	85	180
62	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	572
—	—	—	—	89	90	59	63	—	—	—	—	301
—	—	—	—	—	—	37	38	—	—	—	32	107
—	—	—	—	—	—	58	60	62	—	—	—	180
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	94	—	186
—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	70	—	145
—	—	—	—	—	—	26	25	—	—	—	—	51
—	—	—	—	—	—	65	63	—	—	—	—	128
—	—	—	—	—	—	—	—	—	113	116	—	229
—	—	—	—	—	—	52	50	—	—	—	—	102
—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	24	—	46
—	—	107	107	55	55	—	—	—	—	—	—	324
—	—	—	—	—	—	34	34	—	—	—	—	68
34	35	36	37	59	59	31	32	30	25	25	22	652
38	54	60	60	62	62	62	62	58	42	43	56	1058
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	179
62	66	66	64	56	58	67	65	—	50	59	—	1046
60	56	69	63	61	58	57	57	34	52	47	27	1049
—	—	26	26	—	—	28	30	—	26	25	—	161
952	940	1052	1049	936	942	927	839	953	692	752	839	17,108

2. Писмени упражнения по бълг. езикъ.

1) Въ I-а в класове.

а) Класни:

1. „Признателенъ слонъ“, 2. „Вдовица и слънце“, 3. „Малкиятъ писаръ“ (статийки изъ Христоматията, прѣдадени съ свои думи) 4. „Ручейче“ — стихотворение. Да се означатъ въ него всички видове думи. 5. „Рѣка Янтра“. Да се употребятъ, дѣто трѣбва главни букви и прѣпинателни знакове: точка, запетая и двоеточие. 6. Орачъ. Да се подчертае прилога, или сказуемото, въ всички изречения на статийката „Орачъ“. 7. „Боръ“ — подлогъ и прилогъ. 8. Пѣсень прѣзъ май — подлогъ и прилогъ. 9. Вихрушка — подлогъ и прилогъ. 10. Прѣдъ стадото есень — подл. и прил. 11. Лале — подл. и прил. 12. Градина. Всички видове думи. 13. „Св. Кирилъ и Методий“. Какъ се празнува въ Варна.

б) Домашни:

1. Писмо до приятелка.
2. Гроздоберъ. Да се опрѣдѣлятъ всички видове думи въ стихотворението „Гроздоберъ“.
3. Класната стая на I-абв класъ. Кратко описание.

в) Диктовки:

1. Юнакъ и гора. 2. Недоволно дръвце. 3. Прѣспа. 4. Пиринъ планина. 5. Есень. 6. Врабче. 7. Въздухъ. 8. Ботевъ, прѣминува Дунава. 9. Скрѣжъ. 10. На хорото. 11. Хороводце, цвѣте наше. 12. Гнѣздата. 13. Далечъ отъ родината. 14. Гроздоберъ.

Темитъ по класнитъ и домашнитъ писмени работи сж еднакви и за тритъ паралелки.

2) Въ I-а класъ:

а) Класни:

1. Продиктувани изречения върху употребяването на яснитъ и тъмнитъ звукове. 2. Да сезначи, отъ кое спрежение сж глаголитъ въ четивото „Зора се сипва“. 3. Да се отбѣлѣжи, въ кое врѣме сж поставени глаголитъ въ продиктувани нѣколко изречения. 4. Да се обозначатъ сжществителнитъ въ четивото „Българско отечество“. 5. Да се намѣрятъ

главнитѣ части, опрѣдѣленията и допълнения въ четивото „Пѣтници въ зимна нощъ“. 6. Да се отбѣлѣжатъ приложенията и обращенията въ нѣколко продиктувани изречения. 7. Да се означатъ главнитѣ и приставенитѣ изречения отъ четивото „Народна приказка“. 8. Да се подчертаятъ мѣстоименията въ нѣколко продиктувани изречения. 9. Да се посочатъ неизмѣняемитѣ части на рѣчта въ четивото „Баща и майка“. 10. Да се направи етим ологически и синтактически разборъ върху подчертани изречения отъ четивото „Славей“.

б) Домашни:

1. Да се подчертаятъ съ една черта собственитѣ, а съ двѣ нарицателнитѣ имена отъ стихотворението „Дунавъ“. 2. Да се постави членъ на съществителнитѣ въ нѣколко дадени изречения. 3. Да се отбѣлѣжатъ приложенията и обращенията въ нѣколко продиктувани изречения. 4. Да се подчертаятъ съ една черта главнитѣ, а съ двѣ приставенитѣ изречения отъ четивото „Козаръ и козле“.

в) Диктовки:

Есень. Примѣрна ученичка. Вечеръ. Нощъ на Везувия. Невѣнка. Боръ. Рѣка Искъръ. Немирниятъ Петръ. Буря. Царъ Крумъ. Просякъ. Разходка. Гнѣздо Лъжливата Иванка. Нощъ.

Освѣтъ горнитѣ домашни работи и диктовки, учителтъ е задавалъ и други, засѣгащи частитѣ на рѣчта, проститѣ и сложнитѣ изречения, прѣката и непрѣка рѣчъ, поправяни въ класъ подъ ръководството на учителя.

3) Въ II-аб класъ:

а) Класни:

1. Да се отбѣлѣжатъ проститѣ и сложнитѣ изречения въ четивото „Качване по Везувия“. 2. Да се подчертае прѣката рѣчъ, като подирѣ се обърне въ непрѣка въ четивото „Муха и волъ“. 3. Продиктувани изречения върху употребяването на ясоитѣ и тъмнитѣ звукове. 4. Да сезначи, отъ кой видъ сж глаголитѣ въ четивото „Коледа“. 5. Да се направи подробенъ разборъ върху глаголитѣ отъ четивото „Зима“. 6. Да се отбѣлѣжатъ съществителнитѣ и прилагателнитѣ въ четивото „Село Крушово“. 7. Да се означатъ мѣстоименията въ четивото „Нашето азбуке“. 8. Да се посочатъ нарѣчията и прѣдъ

лозитъ въ четивото „Нощъ“. 9. Да се намѣрятъ съжзтитъ и междуметията въ четивото „съ чужди чизми на хорото“. 10. Етимологически и синтактически разборъ върху нѣколко изречения отъ четивото „Влѣкъ“.

б) Домашни:

1. Да се замѣнятъ страдателнитъ глаголи съ дѣйствителни, а дѣйствителнитъ съ страдателни въ нѣколко продиктувани изречения. 2. Да се отбѣлѣжатъ, отъ кой видъ сж глаголитъ въ четивото „Нощъ“. 3. Да се замѣнятъ сжществителнитъ, прѣдъ които стоятъ прѣдлози, съ прилагателни въ нѣколко продиктувани изречения. 4. Да се посочатъ, какви сж мѣстоименията въ четивото „Александъръ и Диогенъ“. 5. Писмо до родители за благополучно прѣминаване въ по-горенъ класъ.

в) Диктовки:

Болното дѣте. Разходка по брѣговетъ на рѣката Лѣвица. Ежъ и змия. Мечка. Изворътъ. Зима. Врабче. Рѣка Искъръ. Твърдишката клисура. Князь Аспарухъ. Дойна крава. Търговецъ и морякъ. Изгнаникъ. Момче — герой. Арабски конь. Нощъ на Везувия. Рила-планина.

4) Въ III-аб класове.

а) Класни:

1) Да се подчертаятъ подлозитъ на диктувани изречения и да се разпрѣдѣлятъ по части на рѣчъта. 2) Да се означатъ опрѣдѣленията въ диктовката „Стаята на риболовеца“ (за I група ученички); да се извърши сжщото въ диктовката „Стаята на бѣдната вдовица“ (за II група). — Тѣзи диктовки сж стѣкмени по статията „Изъ риболовския животъ“. 3) Да се означатъ подлозитъ, прилозитъ и опрѣдѣленията въ диктовката „Демостенъ“, стѣкмена по статията въ Христоматията. 4) Да се означатъ приложенията, обръщенията и опрѣдѣлителнитъ допълнения въ диктовката „Дѣдо Петко дири сина си“. Диктовката е взета изъ „Пази Боже слѣпо да прогледне“ (Ал. Константиновъ) и е раздѣлена на двѣ части за двѣ групи ученички. 5) Да се направи пълненъ синтактиченъ разборъ на диктувани прости изрѣчения. Ученичкитъ се раздѣлиха на двѣ групи. 6) Да се направи разборъ на сложнитъ изречения въ диктовкитъ „Зима“ (за III-а класъ) и „Дунавъ“ (за III-б кл.).

б) Домашни:

1) Да се прѣпише стихотворението „До родния брѣгъ“ и да се подчертаятъ главнитѣ части на изреченията. 2) Да се обърнатъ глаголитѣ отъ сегашно въ минало несвършено врѣме въ статията „Изъ риболовския животъ“. 3) Да се обърнатъ глаголитѣ отъ сегашно въминало неопрѣдѣлено врѣме въ сжщата статия „Изъ риболовския животъ“. 4) Да се прѣпише статията „Сѣверни сияния“ и да се подчертаятъ опрѣдѣленията. 5) Да се напишатъ 10 изречения, въ които сжществителното да бжде пояснено съ разни видове думи. 6) Да се напишатъ десетъ непълни изрѣчения. 7) Да се напишатъ десетъ безлични изречения. 8) Да се напишатъ двадесетъ изречения, въ които да има допълнения въ разни падежи (И. В. Д.). 9) Да се напишатъ десетъ изречения, въ които да има допълнения въ старитѣ падежни форми (Р. Т. М.). 10) Да се напишатъ десетъ изречения, въ които да има повторени допълнения. 11) Да се напишатъ десетъ изречения, въ които да има прѣдложни допълнения. 12) Да се напишатъ десетъ изречения, въ които да има пояснение на прилагателно, причастие и нарѣчие. 13) Да се напишатъ десетъ изречения, въ които да има прѣдложни допълнения, изказани съ имена, — имена, допълнени съ нарѣчия, — нарѣчия, допълнени съ имена, — нарѣчия, допълнени съ нарѣчия. 14) Да се напишатъ десетъ изречения, въ които да има сложни допълнения и вмѣтнати думи. 15) Да се напишатъ петъ сложни съчинени и петъ сложни съставни изречения. 16) Да се прѣпишатъ сложнитѣ съставни изречения изъ статията „око“. 17) Описание на разходката до с. Галата. — Какъ прѣкарахъ великденската ваканция. — Описание на родното мѣсто. (Тритѣ въпроса сж зададени по изборъ отъ ученичкитѣ).

5) Въ III-в класъ:

а) Класни:

1. Върху формитѣ на подлога. 2. Върху формитѣ на прилога. 3. Писмо (самостоятелна работа по зададенъ планъ. 4. Върху опрѣдѣлението. 5. Да се развие темата „Всѣки пати отъ главата си“. 6. Върху допълненията въ винителенъ падежъ. 7. Върху допълненията въ дателенъ падежъ. 8. Рѣка и море. Прилика и полза. Зададена по планъ. 9. Стих. „Хаджи Дими-

търъ“. Върху сложнитъ съчин изречения. 10. Върху мѣстото на опрѣдѣлителното изречение. 11. Върху приставното допълнително изречение. 12. Готварска солъ. Описание, придобиване и употрѣбление. 13. Върху приставнитъ допълнит. изречения за цѣль. 14. Врабче. Върху прист. допълнителни изречения за мѣсто.

б) Домашни:

1. Кралъ Владимиръ и Царъ Самуилъ. Върху подлога. 2. Рилската Обитель. Върху приложенията. 3. Едно образцово село. Върху опрѣдѣлителното допълнение. 4. Елино-Персийска война. Върху разнитъ видове допълн. думи. 5. Ползата отъ птицитъ. Върху сложнитъ слѣти изречения. 6. Калоферъ въ 1877 год. Върху приставнитъ допълнит. изр. за врѣме. 7. Къртица. Върху приставнитъ допълн. изречения за причина.

в) Извънкласно четене:

1. „Пѣшкомъ за слава“. 2. „Страничка изъ учен. животъ“. 3. „Зазубрина“. 4. „Жена Робинсонъ“. 5. „Матео Фалкони“. 6. „Петъ бобови зърна въ една градина“. 7. „Себелюбие“. 8. „Софроний Вратчански“. 9. „Три години срѣдъ людоядитъ“. 10. „Гробъ“. 11. „Цвѣтарката“. 12. „Козмичъ“. 13. „Стѣна“. 14. „Българката“. 15. „Издайникъ“. 16. „Малкиятъ готвачъ“. 17. „Отъ Апенискитъ до Андскитъ планини“. 18. „Свадбеното блюдо“. 19. „Много звани, малко избрани“. 20. „Слѣпиятъ просякъ“. 21. „Аравия“. 22. „Мишелъ Кабье“. 23. „Единъ чифтъ чепици“. 24. „Огъ жажда къмъ богатство“. 25. Малкиятъ Дофинъ“. 16. „Валя“. 27. „При австралийскитъ диваци“.

б) Въ IV-аб класове:

а) Класни:

1) а) Кой езикъ наричатъ старобългарски и кое е характеристикното му отличие отъ тѣй нареченитъ рецензии? — б) На колко периода дѣлятъ историята на български езикъ и кои сж тѣ? — в) Какви видове гласни и съгласни звукове има въ нашия езикъ? — г) Да се изяснятъ кореннитъ звукови промѣни въ дадени думи. 2) Да се изложи съ свои думи съдържанието на статиитъ „Липа“ (за I група) и „Горила“ (за II група) въ IV-а класъ, а въ IV-б класъ — „Охридско езеро“ (отъ К. Иречекъ, за I група) и „Лебедъ“ (за II група). 3. Да се изложи съ свои думи „Смъртъта на Атила“ (за II група) и

„Причинитѣ за смъртта на Атила“ (за II група): зададенитѣ теми сж зети изъ историята на Г. Кръстевича. 4) Да се изложи съ свои думи стихотворението „Кулата“ (за I група) и стихотвор. „Удавникъ“ (за II група). Да се посочи основната мисълъ на съчинението и да се каже при какъвъ обстанъ се извършва главното дѣйствие на разказа.

б) Домашни:

За домашна работа е задавано: а) съставяне планъ на нѣкои отъ четенитѣ статии, както напр. „Горила“, „Охридско езеро“, „Липа“, б) написване думи изъ четивата или отъ другадѣ, съ цѣлъ да се повторятъ уроцитѣ по фонетиката и етимологията, в) излагане съдържанието на нѣкои отъ четивата и г) описание на разходката на 9 мартъ или свѣтлитѣ празници на рождество Христово, по изборъ.

7) Въ V-аб класове:

Класни: 1. Поява на прозата. Тукидидъ. 2. Литературна дѣйность на Шилера. 3. Трагедия Софокълъ. 4. Литературна дѣйность на Лесингъ.

8) Въ VI образоват. класъ.

а) Класни :

1) Тѣжниятъ характеръ на есенъта. 2) Що е съдѣйствувало да се усилятъ турцитѣ на Балканския полуостровъ въ края на XIV вѣкъ. 3. Работи така, като че ще живѣешъ вѣчно, а живѣй така, като че ще умрешъ утрѣ. 4) а) Елегия; б) да се развиятъ стихотворенията: „Новото гробище на Сливница“ и „Вървя ли въ улицитѣ шумни“.

б) Домашни:

1) Причинитѣ за появата на българскитѣ хайдути. 2) Кои празници сж народни, какъ трѣбва да се празнуватъ и защо. 3) Историческото значение на сражението при шипка. 4) Характеристика на Тарасъ Булба, споредъ дѣла „срѣща“ въ повѣста „Тарасъ Булба“.

9) Въ VI-а педагог. кл.

а) Класни :

1) Растителността прѣзъ пролѣтъ и есенъ. 2) Потурчването на Цѣпинскитѣ българи. 3) Не гледай да украсявашъ

тълото си, а ума и сърдцето си. 4) а) Народна лирична пѣсенъ; б) съдържанието на нар. пѣсенъ „Залюбилъ Стоянъ Борянка“.

б) Домашни:

1) Значението на царъ Симеона въ историята на българската литература. 2) Ученицата трѣба ли да се учи на домашни работи. 3) Сетнинитѣ отъ сръдньогорското възстание. 4) Изпититѣ прѣди освобождението ни, споредъ откъслека отъ романа „Подъ Игото“.

10) Въ VI б педагог. кл

а) Класни:

1) Каква е гората прѣзъ есенъ. 2) Да се изложи съдържанието на поемата „Конрадъ Валенродъ“ (Мицкевичъ). 3) Днешната работа не оставяй за утрѣ. 4) а) Ода; б) да се развие стихотворението „Полетъ“ (Вазовъ).

б) Домашни:

1) Българскиятъ царъ Симеонъ заслужва ли името Великъ. 2) Почитайте родителитѣ си, защото тѣмъ длѣжите всичко. 3) Защо народитѣ почитатъ паметъта на заслужилитѣ чловѣци. 4) Българска седѣнка, споредъ откъслека отъ романа „Подъ Игото“.

11) Въ VII-аб пед. класовъ и VII образователенъ класъ:

а) Класни:

1. Произходъ, характеръ и значение на народнитѣ приказки. 2. Какви сж отношенията на бащата и синътъ въ произведението „Скъпий рицаръ“. 3. Да се прѣдаде съдържанието на *Gronde Maritza teint de sangue* отъ Ив. Вазовъ. 4. Митични пѣсни въ народната словесностъ. 5. Каква страсть се развила въ скжперника Харпагонъ и въ какво се тя проявява. 6) Да се прѣдаде съдържанието на „Ново прѣселение“. 7) По какви мотиви сж създадени пѣсни прѣзъ тъмната епоха на робството. 8. Посочение на комични и живи сцени, що намирате въ скжперника отъ Молиера. 9. Епични произведения отъ Ив. Вазовъ.

3. Резултатъ отъ прѣподаванетоъ изобщо.

Резултатътъ отъ прѣподаванетоъ се види нагледно отъ слѣдната таблица. Въ нея е посочено за всѣки класъ и за всѣка паралелка колко ученички е имало въ края на учебната година, колко отъ тѣхъ минаватъ въ по-горенъ класъ, колко ще повтарятъ класа и колко ще държатъ поправителенъ изпитъ въ началото на идващата учебна година. Въ сжщата таблица се вижда какъвъ е срѣдния успѣхъ по всѣки прѣдметъ и на всѣки класъ, както и общиятъ успѣхъ на гимназията по всички прѣдмети, който е почти добръ (370). Отъ 959 ученички, останали въ края на учебната година 66·16% минаватъ въ по-горенъ класъ, 26·7% ще правятъ повторителенъ изпитъ по нѣкои прѣдмети, а само 6·52% оставатъ да повтарятъ сжщия класъ.

Т А Б Л И Ц А

за

Успѣхитѣ на ученичкитѣ

Броятъ на ученицитѣ

У С П Ъ Х Ъ	I				II	
	а	б	в	г	а	б
Числото на ученицитѣ въ края на уч. година	37	38	38	32	42	46
1. Отъ тѣхъ минаватъ въ по-горенъ класъ	26	26	20	13	25	21
2. Ще повтарятъ класа	—	—	1	5	2	7
3. Ще държатъ повторителенъ изпитъ	11	12	17	14	15	18
4. Отложили изпититѣ по болестъ въ началото на идещата учебна година	—	—	—	—	—	—
Всичко:						
Срѣденъ успѣхъ на всѣки прѣдметъ отдѣлно, общъ успѣхъ въ всѣки класъ и на учил.						
1. Законъ Божи	4.17	3.98	4.05	3.61	4.20	4.07
2. Български езикъ	3.43	2.29	3.21	3.41	3.69	3.48
3. Аритметика	3.10	3.11	3.	2.75	3.14	2.98
4. Алгебра	—	—	—	—	—	—
5. Геометрия	—	—	—	—	3.21	3.08
6. Физика	—	—	—	—	—	—
7. Химия	—	—	—	—	—	—
8. Естествена история	3.76	3.69	3.76	3.53	3.42	2.98
9. Всеобща и българска история	4.24	4.39	4.37	3.78	3.69	3.56
10. География	4.—	4.03	4.94	3.78	3.55	3.30
11. Стопанство	—	—	—	—	—	—
12. Хигиена и медицина	—	—	—	—	—	—
13. Психология	—	—	—	—	—	—
14. Педагогика	—	—	—	—	—	—
15. Логика	—	—	—	—	—	—
16. Етика	—	—	—	—	—	—
17. История на педагогиката	—	—	—	—	—	—
18. Дидактика	—	—	—	—	—	—
19. Специална методика	—	—	—	—	—	—
20. Практически занятия	—	—	—	—	—	—
21. Гражданско учение	—	—	—	—	—	—
22. История на цивилизацията	—	—	—	—	—	—
23. Френски езикъ	3.30	3.11	3.37	3.15	3.35	3.48
24. Нѣмски езикъ	—	—	—	—	4.13	—
25. Руски езикъ	—	—	—	—	—	—
26. Цигулка	—	—	—	—	—	—
27. Рисувание	3.43	3.41	3.76	3.59	4.05	3.71
28. Ръкодѣлие	3.73	3.74	3.92	3.62	4.12	4.13
29. Красноречие	3.76	3.79	3.89	4.	3.82	3.61
30. Гимнастика	4.30	4.13	3.94	3.87	4.10	3.74
31. Музика и пѣние	4.60	4.13	4.34	4.15	4.31	4.80
Общъ успѣхъ	3.80	3.74	3.80	3.27	3.74	3.57
П о в е д е н и е :	5.78	5.08	5.79	5.68	5.62	5.91

Общъ успѣхъ на гимназията е 3.70

по класове и паралелки.

III			IV		V		VI об.	VI пед.		VI об.	VII пед.		Всичко
а	б	в	а	б	а	б	VI об.	а	б	VI об.	а	б	
83	30	34	42	41	39	42	27	36	31	21	25	25	6·59
23	17	21	25	21	29	32	25	27	18	19	21	24	4·35
3	6	3	3	6	1	2	1	—	1	1	1	—	45
7	7	8	14	14	7	7	1	9	12	1	2	1	1·77
—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	4
3·84	3·90	4·26	3·78	3·61	—	—	—	—	—	—	—	—	3·95
3·36	3·38	3·24	3·40	3·22	4·15	3·79	3·85	3·33	3·41	3·76	3·12	3·72	3·49
3·21	3·13	4·12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3·17
—	—	—	2·97	2·95	3·50	3·36	3·26	—	—	3·33	—	—	3·23
3·36	3·02	3·53	2·95	2·83	3·52	3·45	3·37	—	—	3·57	—	—	3·27
3·54	3·23	3·59	—	—	3·06	3·40	—	—	—	3·86	—	—	3·45
3·45	3·56	3·82	3·86	3·41	3·56	3·17	4·11	—	—	—	—	—	3·62
3·63	3·40	3·53	3·38	3·05	—	—	3·81	3·36	3·	3·42	—	—	3·45
3·54	3·69	3·77	3·55	3·46	4·70	4·	—	—	—	—	—	—	3·90
3·18	3·36	3·65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3·64
—	—	—	4·59	4·02	4·25	3·95	—	—	—	—	—	—	4·20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3·52	3·68	3·60
—	—	—	—	—	—	—	3·92	3·22	3·41	—	—	—	3·52
—	—	—	—	—	4·25	4·24	—	3·89	3·80	—	—	—	4·05
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4·	—	—	4
—	—	—	—	—	4·02	3·95	—	3·61	2·64	3·95	—	—	3·83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3·64	3·96	3·80
—	—	—	—	—	—	—	—	3·66	3·45	—	—	—	3·56
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	3·86	3·74	—	3·48	3·60	3·67
—	—	—	—	—	—	—	—	3·52	3·74	—	—	—	3·63
—	—	—	—	—	—	—	4·19	—	—	5·05	—	—	4·62
3·39	3·60	3·59	3·64	3·34	3·50	3·43	3·84	3·67	—	3·60	—	4·	3·49
—	—	—	—	—	—	—	4·50	—	—	4·	—	—	4·21
—	—	—	3·88	4·70	3·64	3·62	—	3·22	3·29	—	3·48	3·72	3·69
—	—	—	3·65	3·50	—	—	—	3·47	3·50	—	3·66	3·72	3·58
4·36	4·23	4·33	4·10	3·82	3·47	3·45	4·07	4·22	3·85	5·14	4·48	4·64	4
4·15	3·83	3·85	4·20	4·12	4·10	3·50	—	3·75	4·38	—	4·16	4·56	3·99
—	—	—	4·04	4·14	—	—	—	—	—	—	—	—	3·88
4·33	4·30	4·17	4·48	4·32	4·25	3·52	4·55	4·	4·45	4·48	4·68	4·52	4·22
4·12	4·	4·21	4·14	3·95	4·07	3·90	4·37	4·08	3·93	3·90	3·72	3·80	4·13
3·67	3·62	3·68	3·82	3·57	3·88	3·65	3·98	3·60	3·68	4·01	3·79	3·99	3·70
5·76	5·93	5·79	5·71	5·80	5·95	5·25	5·63	5·77	5·48	6	6	6	5·75

4. Зрѣлостенъ изпитъ.

А. Декемврийска сесия.

Зрѣлостниятъ изпитъ прѣзъ тая сесия се извърши на 7—9 Декемврий писмения, а на 12, 13 и 15 с. м. устния. На тоя изпитъ се явиха 4 ученички отъ педагогическия и 1 отъ общеобразователния отдѣлъ за цѣль изпитъ и 1 отъ педагогическия отдѣлъ за повторителенъ изпитъ по практика.

Темитъ за писм. изпитъ бѣха слѣднитѣ:

1. *По Български езикъ*: Какво влияние има морето върху приморскитѣ жители.

2. *По Педагогика*: Като учителка каква извънучилищна дѣйность ще си вземете въ длъжность.

3. *По математика*: 1. На каква сума ще нарастне капиталъ 7000 л. за 13 години, даденъ по толкова % сложна лихва, колкото е положителния коренъ на уравнението $5\sqrt{X^2-9}-7\sqrt{X^2+63}=0$, ако въ края на всѣка година се прибавятъ по 700 лв.? 2. Да се построи равнобедрелъ тригълникъ по $\angle a = 30^\circ$, $l_a = 5$ см. и да се опрѣдѣли радиуса на вписания и описания кржгъ въ тоя тригълникъ, ако основата $c=126$ см. и височината му $h_c=9$ см. 3. Да се рѣши сферически тригълникъ, като се знаятъ два жгъла α , β и една отъ срѣщуположнитѣ страни a . Жгълъ $\alpha=32^\circ 54' 28''$, жгълъ $\beta=146^\circ 58' 9''$, страната $a=69^\circ 50'$.

4. *По Френски*: 1) Dictée: *Le vase cassé*. Blan. het. 2. Traduction: *Un riche vaniteux*. La Bruyère.

Резултатътъ отъ този изпитъ е слѣдния:

а) *Отъ общеобразователнии отдѣлъ*:

Явила се на изпитъ.	.	.	.	1
Недопусната до устенъ изпитъ	.	.	.	1
Неиздържала изпита	.	.	.	1

б) *Отъ педагогическия отдѣлъ*:

Явили се на изпитъ	.	.	.	5
Допустнати до устенъ изпитъ	.	.	.	5
Издържали изпита:				
Съ добъръ успѣхъ	.	.	.	1
Съ срѣденъ успѣхъ	.	.	.	3
				Всичко 4

Ще издържи повторит. изпитъ . 1

Ето имената на абитуриентките, които получиха зрѣлостни свидѣтелства: 1) Нейкова Мария, 2) Николова Кръстина, 3) Пиндикова Надежда и 4) Холевичъ Стефана.

Б. Юнска сесия.

Писменитѣ изпити за двата отдѣла се произведаха на 1, 2 и 3 юний, а устнитѣ—на 8, 9, 15, 16 и 17 с. м. На изпитѣ се явиха: а) отъ общеобразователния отдѣлъ 21 редовни и една миналогодишна, б) отъ 50-тѣхъ ученички въ двѣтѣ паралелки на педагогич. отдѣлъ се явиха 49 и една за повторит. изпитѣ отъ Декемврийската сесия.

Темитѣ бѣха слѣднитѣ:

1. *По Български езикъ*: Какви идеи сж ръководили нашитѣ дѣйци слѣдъ възраждането?

2. *По Педагогика*: Ако има нужда отъ употребление на учебници въ основото училище, то еднаква ли е тя за училища съ раздѣлни и слѣти отдѣления? Като станете учителка по кои прѣдмети мислите да не въвеждате учебници и защо?

3. *По Математика*: 1. Капиталъ 9689 лв. въ продължение на нѣколко години се обърналъ въ 14,236.33 лв., като е билъ даденъ подъ сложна лихва по толкова процента, колкото члена има въ аритметическата прогресия, на която първиятъ членъ е $(x-1)(x+1)-1$, сумата на членоветѣ ѝ е $20(1-x)(1+x)-1$, а отношението на сумата на 4 и 13 членове къмъ сумата на 2 и 10 — е равно на $1\frac{5}{8}$.

2. Обемътъ на тѣлото, което се образува отъ завъртането на правожгълния тригълникъ ABC около катета AB , е два пжти по-голямъ отъ обема на тѣлото, което се образува отъ завъртането на сжщия трагълникъ около катета AC . Хипотенузата BC е 25 м. Да се опредѣлятъ катетитѣ на тригълника.

3. Да се построи тригълникъ по: c , h_c и $B+C-A$ и да се рѣши, ако $c=25.4$ м. $h_c=12.654$ м. и $B+C-A=125^\circ 14' 10''$.

4. *По Френски*: а) Dictée: *L'art se faire aimer* Malebranche. — б) Traduction: *Une nuit à la belle étoile*. J. J. Rousseau.

5. *По Нѣмски*: а) Diktat: *Dere beste Empfehlungsbrief*. б) Zum übersetzen: *Die Heimat*.

Устнитѣ зрѣл. изпити се произведоха подъ прѣдседателството на Министерския пратеникъ г-нъ професоръ Д-ръ Г. Бончевъ.

Резултатътъ отъ цѣлия изпитъ е слѣдния:

А. Общеобразователенъ отдѣлъ:

	редовни	мин. год.	всичко
Явили се на изпитъ	21	1	22
Допуснати до устенъ изпитъ	20	—	21
Недопуснати до устенъ изпитъ	1	1	2

Издържали изпита:

а) съ общъ успѣхъ Много добъръ . . .	5
б) „ „ „ Добъръ . . .	12
в) „ „ „ Срѣденъ . . .	1
Всичко	19 или 86·4%

Ще прави повторит. изпитъ прѣзь Декемсрий 1.

Б Педагогически отдѣлъ:

	редовни	мин. год.	всичко
Явили се на изпитъ	49	1	50
Допуснати до устенъ изпитъ	48	—	49
Недопуснати	1	—	1

Издържали изпита.

а) съ общъ успѣхъ Много добъръ . . .	4
б) „ „ „ Добъръ . . .	32
в) „ „ „ Срѣденъ . . .	10
Всичко	46 или 92%

Ще правятъ повторителенъ изпитъ прѣзь Декемврий 3.

Слѣдната таблица съдържа имената на абитуриенткитѣ, които получиха зрѣлостни саидѣтелства въ края на тая учебна година:

ПОИМЕНЕНЪ СПИСЪКЪ

на абититуриенткитѣ, които сж издържали зрѣлостенъ изпитъ
при Варнен. Държ. Дѣвич. Гимн. „Мария Луиза“
въ края на учебната 1805—1906 година (юнска сесия).

№ по редъ	Прѣзиме и име	Мѣсторожде- ние	Д а т а на рождението	Общъ успѣхъ
А. VII Общеобразователенъ класъ				
1	Аврамова Вѣра	Чирпанъ	7/VIII 1888 г.	добъръ
2	Анастасова Димитра	Варна	26/II 1887 г.	мн. добъръ
3	Владимирова Недѣля	Добричъ	30/X 1885 г.	мн. добъръ
4	Гинева Стояна	Варна	12/II 1888 г.	добъръ
5	Драгулева П. Мария	Попово	25/III 1889 г.	добъръ
6	Димитриева Р. Юрдана	София	5/X 1887 г.	добъръ
7	Евчева Люба	Варна	16/V 1889 г.	мн. добъръ
8	Загорова Райна	Търново	16/VI 1885 г.	добъръ
9	Илиева Райна	Разградъ	21/VII 1888 г.	добъръ
10	Минова П. Васила	Сливенъ	3/X 1888 г.	добъръ
11	Обръшкова Милка	Варна	24/III 1889 г.	мн. добъръ
12	Сахачиева Мария	Габрово	18/VI 1888 г.	мн. добъръ
13	Стамова Добра	Варна	8/I 1888 г.	добъръ
14	Стефанова Мария	Ески-Джумая	8/VI 1889 г.	добъръ
15	Стоянова Милка	Варна	2/X 1888 г.	добъръ
16	Янкова Стоянова	"	17/XI 1888 г.	добъръ
17	Евчева Кераца	Сливенъ	25/IX 1885 г.	срѣденъ
18	Пенчева Донка	Ямболъ	23/IV 1888 г.	срѣденъ
19	Чимширева Мария	Елсн	19/X 1887 г.	добъръ
Б. VII Педагогически класъ				
1	Антонова Веселина	Варна	11/XII 1888 г.	срѣденъ
2	Божилова Надежда	Варна	18/III 1889 г.	добъръ
3	Бехарова София	Варна	8/VI 1889 г.	добъръ
4	Величкоза Г. Мария	София	18/VI 1886 г.	срѣденъ
5	Велкова София	Видинъ	21/VIII 1885 г.	срѣденъ
6	Гюдерева Люба	Никополъ	4/IX 1888 г.	добъръ
7	Желева Васила	Варна	15/VI 1888 г.	добъръ
8	Жекова Свобода	Върбица	9/IV 1886 г.	срѣденъ
9	Жекова Нейка	Варна	22/X 1888 г.	добъръ
10	Иванова Райна	Разградъ	2/II 1887 г.	добъръ
11	Костова Атанаса	Варна	3/II 1889 г.	добъръ
12	Костова Стефана	Добричъ	15/VIII 1887 г.	срѣденъ
13	Младенова Иванка	Видинъ	26/XI 1886 г.	добъръ

№ по редъ	Прѣзиме и име	Мѣсторожде- ние	Д а т а на рожданието	Общъ успѣхъ
14	Минкова Веселина	Варна	17/VI 1887 г.	срѣденъ
15	Москова Веселина	Варна	22/X 1888 г.	срѣденъ
16	Обрѣшкова Пена	с. Батембергъ	7/VII 1885 г.	срѣденъ
17	Пенева Васила	Варна	18/IX 1888 г.	добъръ
18	Русева Екатерина	Добричъ	7/IX 1886 г.	добъръ
19	Рачъва Берислава	Балчикъ	21/II 1887 г.	добъръ
20	Стойчева Пена	Елена	23/IX 1887 г.	добъръ
21	Чернева Райна	Габрово	11/XI 1886 г.	добъръ
22	Басва Екатерина	Ловечъ	12/X 1884 г.	срѣденъ
23	Балканска Бѣла	Провадия	16/VI 1886 г.	добъръ
24	Богоева Надежда	Т. Назарджикъ	9/II 1889 г.	добъръ
25	Вакъвчиева Бояна	Търново	11/II 1889 г.	добъръ
26	Георгева Веселина	Балчикъ	9/IV 1888 г.	мн. добъръ
27	Георгева Елена	Ямболъ	21/V 1888 г.	добъръ
28	Георгева Злата	Варна	29/III 1889 г.	добъръ
29	Грекова Нова	София	30/III 1888 г.	добъръ
30	Данчева Милка	Шуменъ	6/XII 1888 г.	добъръ
31	Димова Анастасия	Варна	26/X 1888 г.	мн. добъръ
32	Димова Дечка	Варна	17/I 1888 г.	добъръ
33	Жабинска Елена	Кюстендилъ	16/IV 1886 г.	добъръ
34	Илиева Стапа	Варна	14/I 1889 г.	добъръ
35	Ковачева Цвѣтана	Видинъ	14/VIII 1889 г.	добъръ
36	Койчева Мария	Плѣвенъ	13/IV 1886 г.	добъръ
37	Кръстева Невѣна	Никополъ	21/II 1888 г.	добъръ
38	Митева Олга	Ямболъ	28/III 1888 г.	добъръ
39	Нейкова Райна	с. Карахюсеинъ (варнен. ок.)	11/XI 1887 г.	добъръ
40	Несторова Мария	Разградъ	11/VII 1888 г.	добъръ
41	Петрини Евгения	Ямболъ	11/II 1889 г.	срѣденъ
42	Попова Анастасия	Видинъ	1/II 1887 г.	мн. добъръ
43	Радева Анастасия	Османъ-Пазаръ	5/IX 1889 г.	добъръ
44	Стоянова Сийка	Варна	29/X 1886 г.	добъръ
45	Явашева Елена	Разградъ	26/IX 1889 г.	мн. добъръ
46	Ионкова Юрдана	В. Търново	6/XII 1883 г.	добъръ

5. Изпитъ за свършенъ доленъ курсъ на дѣвическата гимназия.

Въ двѣтъ паралелки на V класъ въ края на учебната година останаха 81 ученички, отъ които на изпитъ за свършенъ доленъ курсъ се явиха 78 ученички, а 3 не се явиха. Писм. изпитъ по бълг. езикъ се произведе на 12 юний. Темата бѣ: Начало на нашата писменостъ и нейния характеръ. Периоди и по-главни писатели прѣзъ старобългарската епоха. Допълнителния писм. изпитъ по математика за ученичкитѣ, които имаха срѣденъ годишенъ успѣхъ слабъ, се произведе на 13 юний а устнитѣ изпити на 14—17 с. м.

Резултатътъ отъ тоя изпитъ е слѣдния:

Явили се на изпитъ 78; получили свидѣтелства 61 или 78·2% ще държатъ повторителенъ изпитъ прѣзъ м. Августъ 14 ученички или 17·9%; ще повтарятъ класа 3 ученички или 3·9.

Ето и списъка на ученичкитѣ, които получиха свидѣтелства:

СПИСКЪ

на ученикитѣ отъ V класъ, които сж издържали изпитъ за
свършенъ доленъ курсъ и сж получили свидѣтельства.

1	Андреева Юрдана	32	Громова Бона
2	Апостоловска Злата	33	Георгиева Екатерина
3	Бакърджиева Венда	34	Георгева Стефана
4	Божилова Каролина	35	Димитрова Урания
5	Вангелова Мара	36	Димова Мария
6	Василева Елена	37	Добрева Ана
7	Василева Стефана	38	Дражева Пена
8	Вълкова Злата	39	Илиева Здравка
9	Въжарова Стефана	40	Керанова Милка
10	Генкова Ана	41	Кирова Неша
11	Голосманова Недѣлка	42	Костантинова Ж.
12	Грозева Мара	43	Костова Калиопа
13	Иванова Юрдана	44	Масторова Райна
14	Калескова Зора	45	Минкова Райна
15	Людсканова Стефана	46	Паскалева Тодора
16	Мирославова М.	47	Петрова Ана
17	Николова Пена	48	Писарева Люба
18	Обрѣшкова Юрдана	49	Попова Мария
19	Панева Калуда	50	Попова София
20	Папанчева Гена	51	Райкова Невѣна
21	Радева Пена	52	Райчева Невѣна
22	Сегова Райна	53	Русева Яна
23	Стефанова Мария	54	Станчева Пена
24	Стойчева Мария	55	Стойнова Райна
25	Тодорова Мария	56	Сжбева Стефана
26	Христова Стефана	57	Тотева Добра
27	Шишманова Невѣна	58	Харитоновна Вѣра
28	Герджикова Донка	59	Цанева Зоя
29	Маринова Ана	60	Катранджиева Венда
30	Байчева Милица	61	Петрова Елена
31	Борлакова Юрдана		

6. Учителски съвѣтъ и конференции.

Прѣзъ течението на годината учит. съвѣтъ е ималъ 18 засѣдания. Отдѣлни конференции не е имало, но почти всички учители сж присѣствували на рефератитѣ на дружеството на класнитѣ учители въ града, които сж слѣднитѣ:

1) Отъ що страда учащата се младежъ отъ умствена умора или отъ прѣкалена отмора. Отъ Н. Дуковъ

2) Състоянието на пенсиония фондъ. Отъ К. Г. Поповъ.

3) Интелектуално развитие на сръднешколената младежъ. Отъ Г. Каранджуловъ.

7. Ученишки бесѣди и извънкласно четене.

За да се спомогне за умственото развитие на ученичкитѣ и прѣзъ тая година имаше ученишки бесѣди подъ ръководството на учителитѣ. Всичко прѣзъ цѣлата година е имало 71 бесѣди и извънкласни четения разпрѣдѣлени по класове както слѣдва:

Въ III класъ: I. Ръководителка О. Надерни: 1) Богомили. 2) Възраждане на българския народъ. II. Ръководителъ Г. Добревъ: 1) „Малкиятъ патриотъ“ изъ дневникътъ на единъ ученикъ.

Въ IV класъ: I. Ръководителка О. Надерни: 1) Сравнение на разни религии у източнитѣ народи. 2) Развитие на гръцката култура прѣдъ различнитѣ епохи на гръцката история. 3) Въздигането на Атина, Перикловъ вѣкъ и отпадъка на атинското могъщество. II. Ръководителъ М. Арnaudовъ: 1) Гонение на християнството отъ езицинитѣ. 2) Начало на протестантизма. 3) Чърти изъ живота и дѣятелността на Патриархъ Ефтимий. III. Ръководителъ Г. Добревъ: 1) Петко Славейковъ. 2) Стефанъ Караджа и Хаджи Димитръ.

Въ V класъ: I. Ръководителъ М. Арnaudовъ: а) *Бесѣди:* 1) Падането на западното бълг. царство. 2) Причинитѣ за падането на бълг. царство подъ Византия. 3) Св. Кирилъ и Методи. 4) Хайдути. 5) Династически борби Крумъ (държана на открито поле). 6) Царъ Борисъ. 7) Възраждане на бълг. народъ. б) *Извънкласно четене:* 1) Прѣславскиятъ дворецъ. 2) Сцени изъ ученическия животъ. 3) Освобождението на гр. Пловдивъ. Свѣтъ широкъ, хора всѣкакви. 4) Покръстването на

българитѣ. Оборища. 5) Еничеритѣ. Изъ пламъцитѣ на Стара Загора. 6) По врѣмето на старозагорското клане. Най-старата столица на бълг. царство. 7) Защитата на Шипка. 8) Изъ бурнитѣ врѣмена на Пловдивъ. Моятъ приятель — Пенчо Чатмаковъ. 9) Крѣвъ. Нѣма Македония. Планинецъ. Смъртъта на Балдуина. 10) Разорене и клане на селото Бояджикъ. 11) Крумъ. Едно парче хлѣбъ. — II. Ржководитель К. Стателовъ: 1) Дифтиритъ и лѣкуването му. 2. Легло на дѣтето. 3. Сънъ и безсѣние у дѣцата. 4) Майки, кърмете сами дѣцата си. 5) Игритѣ на чистъ въздухъ. 6) Отгледване на дѣтето. 7) Ако искате дѣцата да бждатъ ангели, родителитѣ трѣба да бждатъ богове. 8) Заразяване на дѣцата чрѣзъ пжпа. 9) Кжпане на дѣтето. 10) Съ що даримъ дѣцата си. 11. Солене на дѣцата. 12) Тифусъ. 13) Дѣтски болести. 14. Хигиена на жбитѣ. 15. Медътъ, плодове и овошия, като храна за дѣцата. 16) Водата. 17) Плачътъ на дѣтето. 18) Давайте добри примѣри на дѣцата си. 19) Стаята на кърмачето. 20) Ваксинация.

Въ VI класъ: I Ржководитель К. Стателовъ: 1) Характеръ. II Ржководитель Г. Балкански: 1) Влиянието на физическитѣ закони върху устройството на обществоуо и характера на отдѣлни лица. 2. Етюди върху запискитѣ на Захарий Стояновъ. 3. Влиянието на природата, обществото и книгитѣ върху нашето образование и възпитание. 4. Значение на самообразованието въ живота на чловѣка. 5. Причинитѣ и слѣдствията на сърбско-българската война въ 1885 г. 6. Значението на народнитѣ ни пѣсни за изучване миналото на нашия народъ. III Ржководитель Д. Гиневъ: 1) Взаимнитѣ отношения между училището и сѣмейството. 2. Ролята на внушението върху възпитанието. 3. Естетични чувства и естетическо възпитание. 4 Инстиктитѣ у човѣка и животнитѣ. 5. Новото възпитанне (извънкласно четене). 6. Ненормални душевни прояви (извънкласно четене). IV Ржководителка М. Н. Табакова: 1. Борбата на палитѣ съ свѣтската властъ въ срѣднитѣ вѣкове.

Въ VII класъ: I Ржководителъ Хр. Цаневъ: 1. Каква обществена длѣжностъ ще си наложиме като учителка? 2. Възпитание и възпитателни принципи у древнитѣ народи. 3. Възпитателни принципи у Гърцитѣ и Римлянитѣ. 4. Изработване възъ основа на екскурзии лекциитѣ по География: езеро, гора, с. Франга и Хоризонтъ. 5. Рефератъ върху съчинението на Русо „Емилъ“. II Ржководитель К. Стателовъ: 1. Четене и раз-

боръ „Недоросль“ комедия отъ Фонъ-Визинъ. 2. Биографията и по-главнитѣ произведения на Лермонтовъ. Разборъ на поемата „Демонъ“ отъ Лермонтовъ. 4. Характеръ на дѣйстващитѣ лица въ „Женидба“, комедия отъ Гоголь.

8. Екскурзии съ ученичкитѣ.

Освѣнъ малкитѣ разходки, които се правиха въ околноститѣ на града съ ученичкитѣ отъ всички класове подъ ръководството на учителитѣ по естеств. науки и отъ респективнитѣ класни наставници, ученичкитѣ отъ VI класове направиха 6 дневна екскурзия до София—Плѣвенъ, а тия отъ VII пед. класъ ходиха въ с. Кестеричъ, дѣто практикуваха въ отдѣленаята на селото. Ето и извлечение отъ рапорта на ръководителитѣ на тая екскурзия:

Екскурзия до София и Плѣвенъ.

Цѣльта на екскурзията бѣ да се видятъ природнитѣ хубости на България по централната линия, хубавитѣ околности на София, забѣлжителноститѣ ѝ и научнитѣ и педагогично-хуманитарни заведения на столицата. Отбиването въ Плѣвенъ имаше за цѣль да се посочатъ на ученичкитѣ паметницитѣ на нашето освобождение.

Екскурзиянткитѣ ученички на брой 56 потеглиха заедно съ учителитѣ г. г. Г. Балканско, К. Стателовъ, М. Арnaudовъ, Д. Гиневъ и г-жа М. Табакова на 28 Май за София, дѣто и пристигнаха сѣщия день вечеръта. На гарата екскурзиянткитѣ бѣха посрѣшнати отъ комисия отъ учители при I-та Софийска Дѣвическа Гимназия и настанени въ хотелъ „Метрополъ“.

На другия день, 29 Май, се направи посѣщение на I-та Соф. Дѣвич. Гимназия, отъ дѣто екскурзиянткитѣ, придружени отъ учители при тая гимназия посѣтиха Народния Музей, дѣто разгледаха старинитѣ и чуха за тѣхния произходъ и значение. Особенно впечатление произведеха върху ученичкитѣ двѣтъ голѣми художествени картини въ музея: Баташкото клане и Възвращането на 15 хил. Самуилови войници, ослѣпени отъ Василий Вългаробийца.

Между 10—12 ч. ученичкитѣ разгледаха държавната печатница и училищния музей. Слѣдъ обѣдъ сѣщия день и на 30 и 31 май ученичкитѣ посѣтиха Института за слѣпи, ботани. градина при I-та Соф. М. Гимназия, зоологич. и минералогич.

сбирки при университета, лабораторията по Физика, Князь Борисовата градина, Княжеската зоологическа и ботаническа градини, зданието на пощата и телеграфа, института за глухонѣми, рисувалното училище, зданието на Народното събрание. На пѣтя отъ института за слѣпи къмъ Князь Борисовата градина се отдаде честъ на българския революционеръ Василь Левски, като прѣдъ памятника му се държа кратка рѣчь на ученичкитѣ отъ учителя М. Арnaudовъ.

Въ сбиркитѣ на университета ученичкитѣ видѣха и научиха много нѣщо още повече, че г-да професоритѣ и асистентитѣ имаха добрината да запознаятъ ученичкитѣ съ всичко, което можеше да се види тукъ. Тѣзи кратки лекции и богатитѣ сбирки допринесоха значително къмъ знанията на ученичкитѣ и бѣха една отъ твърдѣ важнитѣ научни придобивки, които екскурзиянткитѣ отнесоха отъ София.

Въ педагогическо отношение особенъ интересъ прѣдставляваше за ученичкитѣ видѣното и чутото въ института за слѣпи и въ тоя за глухонѣми. Въ института за слѣпи ученичкитѣ се запознаха накратко съ методътъ и срѣдствата на обучение по четене, писане, смѣтане, рѣчна работа, рисуване и др. Слѣдъ учебния часъ по писане и четене, на който присѣдствуваха и ученичкитѣ, питомцитѣ на института, на брой 12 дѣца на възраст 8—14 години, пѣха и свиреха на флейта пѣсенъта „Пролѣтъ“ и „Мила родина“. Покъртително бѣ до сълзи да гледа човѣкъ нещаснитѣ дѣца да възпяватъ родината, хубоститѣ на природата, безъ да сж въ състояние да видятъ и почувствуватъ тия хувости!

Въ заведението на глухонѣмитѣ ученичкитѣ видѣха всичкия похватъ на г. Убриха при обучение на глухонѣмитѣ въ говорене и по разнитѣ учебни прѣдмети и прѣкараха извѣстно врѣме и въ разговоръ съ глухонѣмитѣ.

Въ научно отношение не малко полза извлѣкоха ученичкитѣ отъ княжескитѣ градини и въ училищний музей.

Въ околността на София се направи излѣтъ съ транвая до Павлово и пешъ до Горня-Баня. При най-хубавъ майски день и при весело настроение съ пѣсни у-китѣ достигнаха с. Горня-Баня, обходиха го, разгледаха минералната баня и се полюбуваха на Витоша, която този день бѣше особено весела и засмяна. На пѣтя отъ Павлово за Горня Баня се разгледа и фабриката за мукава. Всѣрѣта имаше приятелска срѣ-

ща съ ученички и учители отъ I Соф. дѣв. гимназия въ Княжево, дѣто слѣдъ една разходка изъ боровата гора учители и ученички отъ двѣтѣ гимназии прѣкараха нѣколко часа весело и се раздѣлиха съ най-добри спомени.

На 1 Юний сутринъта екскурзиянткитѣ напуснаха София. На гарата въ Плѣвенъ тѣ бѣха посрѣщнати отъ ученичкитѣ на V класното дѣвич. училище и приети най-сърдечно отъ плѣвенскитѣ си другарки на гости. Въ околността на града се разгледаха паметниците, посѣтиха Лозарското училище и на другия день, 2 юний, се прѣдприе една разходка съ файтони до Гривица и околността ѝ за да се видятъ паметниците на освовождението.

Въ Варна екскурзиянкитѣ се върнаха на 2 юний вечеръта, носящи съ себе си най-богати и разнообразни впечатления отъ екскурзията.

9. Обучение по незадължителни прѣдмети.

Къмъ незадължителнитѣ прѣдмети въ гимназията спадатъ латински езикъ за VI и VII класове отъ общеобразователния отдѣлъ и френски (нѣмски) езикъ за сжщитѣ класове отъ педагогич. отдѣлъ. Латински езикъ тая година не се изучава, понеже нѣмаше учителъ за него. Френски езикъ изучаваха 36 ученички отъ VI класове и 7 отъ VII класове и резултата отъ това е изложенъ въ общата таблица за успѣха.

СПИ

на учебниците въведени прѣзъ учебната 1905/906 г.

№ по редъ	Наименование на учебниците	Отъ кого е учебника (името и прѣзимето)
<i>I класъ.</i>		
1	Свещена история (вехти зав.)	Хиковъ
2	Христоматия за I класъ	Ив. Пѣвъ
3	La première année de français	Ю. Ивановъ
4	Нѣмски езикъ	Ф. Мей
5	Аритметически задачникъ	Кварт., Малевъ, Тодор.
6	Всеобща история за I кл.	Д-ръ Кожухаровъ
7	Всеобща география за I кл.	Гр. Ивановъ
8	Зоология и ботаника за I кл.	Б. Митовъ
9	Учебн. по нотно пѣние за I кл.	Д. Христовъ
<i>II класъ.</i>		
1	Свещ. история (нови зав.) II к.	Ил. Р. Блъсковъ
2	Христоматия за II класъ	Ив. Пѣвъ
3	La deuxième année de français	Ю. Ивановъ
4	Аритмет. задачникъ за II кл.	Кварт., Малевъ, Тодор.
5	Всеобща истор. (стара) за I кл.	Д-ръ Кожухаровъ
6	Всеобща истор. (срѣд. и нова)	
7	Всеобща география за II кл.	Гр. "Ивановъ"
8	Зоология	Митовъ
9	Геометр. съ геометр. чѣртание	Ст. Тотевъ
10	Кратъкъ учебникъ по пѣние	К. Маханъ
<i>III класъ.</i>		
1	Учение за Богослужението на прав. черква	Цв. П. Василевъ
2	Правосл. катихизисъ за III кл.	
3	Христоматия за III класъ	Ив. "Пѣвъ"
4	La troisième année de français	Ю. Ивановъ
5	Аритмет. задачникъ за III кл.	Кварт., Малевъ, Тодор.
6	Българска история	П. Нейчтъвъ
7	Отечествена география	Г. Ивановъ д-ръ Кожух.
8	Учебн. по антрополог. за III кл.	Б. Митовъ
9	Минералогия за III кл.	Хр. Яржмовъ
10	Учебн. по физика, химия III к.	Н. Досевъ В. Становъ
11	Геометр и геометр. чѣртание	Ст. Тотевъ
12	Кратъкъ учебникъ по пѣние	К. Маханъ

С Ъ К Ъ

въ Варнен. Държав. Дѣвич. Гимназия „Мария Луиза“

Дѣ е издаденъ	Когѧ	Кое издание	Цѣна		Кой е издательтъ (името и прѣзимето)	Забѣлѣжка
			лв.	ст.		
Пловдивъ	—	2	1	—		
София	1905	1	1	—	Д. Головъ	
Пловдивъ	1904	4	1	—	Хр. Г. Дановъ	
Москва	1902	4	—	55	Сотрудн. Школъ	
Варна	1903	2	1	—	Авторитѣ	
Пловдивъ	1905	10	—	90	В. Калайджиевъ	
"	1904	8	1	50	"	
"	1894	1	1	20	Хр. Г. Дановъ	
Търново	1904	1	—	70	Е. П. Христовъ	
Пловдивъ	1897	4	1	50	Хр. Г. Дановъ	
София	1905	1	1	—	Д. Головъ	
Пловдивъ	1904	1	1	—	Хр. Г. Дановъ	
Варна	1898	1	—	80	Авторитѣ	
Пловдивъ	1903	10	1	50	В. Калайджиевъ	
"	"	8	1	20	" "	
"	1903	6	1	50	" "	
"	1898	1	1	20	Хр. Дановъ	
"	1903	—	1	20	" "	
София	1899	1	1	—	Ив. Говедаровъ	
"	"	1	1	—	Д. В. Манчовъ	
Пловдивъ	1892	4	1	50	" " " "	
"	1904	1	1	—	Хр. Г. Дановъ	
Варна	1889	1	1	—	" " "	
София	1905	3	1	20	Автора	
Пловдивъ	1906	5	2	—	Калайджиевъ	
"	1902	3	1	50	Д. В. Манчовъ	
"	1898	1	1	20	Хр. Г. Дановъ	
Търново	1904	1	1	80	Е. П. Христовъ	
Пловдивъ	1903	1	1	20	Хр. Дановъ	
Търново	1902	1	3	80	Е. П. Христовъ	

№ по редъ	Наименование на учебниците	Отъ кого е учебника (името и прѣзимето)
<i>IV класъ.</i>		
1	Кратка история на Христианската прав. черква	Илия Р. Блъсковъ
2	Законъ Божи за уч. отъ IV кл. частъ II истор. на Бъл. черква	Ст. Страшимировъ
3	Кратко рѣковод. по словесн.	Д. Мишевъ Д. Костовъ
4	Христоматия	Ив. Пѣевъ
5	Старобългарска граматика	Д-ръ Л. Милетичъ
6	La quatrième année de français	Юрд. Ивановъ
7	Руска христоматия кн. I	Руса Стойкова
8	Краткъ алгебр. сборникъ	Зл. Ивановъ Ив. Петковъ
9	Геометрия	Николовъ
10	Всеобща история (прѣводъ)	Карѣевъ
11	Физика за IV и V кл.	П. Кабакчиевъ
12	Химия (като пособие)	Ив М. Гюлмезовъ
13	Естеств. история (Ботаника)	Росицки
14	Пѣние (безъ учебникъ)	—
<i>V класъ.</i>		
1	Учебн. по правоуч. за дѣв. уч.	Хр. Цаневъ
3	Всеобща истор на литератур.	Карагюлевъ и Ивановъ
3	Христоматия	Костовъ и Мишевъ
4	Grammaire	Larousse
5	Lectures	M. Fresco
6	Руска христоматия II кл.	Руса Стойкова
7	Геометрия за V кл. на дѣв. гим	В. Н. Кросневъ
8	Сборникъ отъ алгебр. задачи	Зл. Ивановъ И. Петковъ
9	Българска история	П. Неѣчевъ
10	Физика за IV и V кл.	В. Кабакчиевъ
11	Химия за V класъ	Ив. Гюлмезовъ
12	Учебникъ по педагогика за V кл. двѣв. училища	Т. Беневъ
13	Учен. по домакин. за IV и V к.	К. Касева
14	Пѣние	(безъ учебникъ)
<i>VI общеобр класъ.</i>		
1	Рѣковод. по словесността	Костовъ, Мишевъ
2	Старобългарска граматика	Д-ръ Л. Милетичъ
3	Христоматия, томъ I, III, III	Костовъ, Мишевъ
4	Mémoires choisis de lecture	Ch. Lebaigue
5	Начална алгебра за VI и VII к.	А. Киселовъ З. Ивановъ

Дѣ е издаденъ	Кога	Кое издание	Цѣна		Кой е издательтъ (името и прѣзимето)	Забѣлѣжка
			лв.	ст.		
Пловдивъ	1893	1	1	—	Хр. Г. Дановъ	
"	1898	1	—	60	Автора	
"	1899	1	—	50	Автора	
"	1901	2	2	—	Хр. Г. Дановъ	
"	1903	4	1	50	Д. В. Манчевъ	
"	1904	1	1	—	Хр. Дановъ	
Варна	1900	1	—	—	В. Блъсковъ	
Пловдивъ	1904	2	—	50	Д. В. Манчовъ	
"	1904	1	1	50	Хр. Дановъ	
"	1902	1	3	50	" "	
Търново	1898	1	3	50	Е. П. Христовъ	
Пловдивъ	1893	3	2	—	Хр. Дановъ	
"	1892	1	3	—	" "	
—	—	—	—	—		
Пловдивъ	1901	1	1	50	Хр. Дановъ	
"	1905	2	2	—	" "	
"	1898	2	4	—	" "	
Paris	—	44	—	—		
Цариградъ	1901	2	1	20	J. M. Minasse frères	
Варна	"	1	5	—	В. Блъсковъ	
Търново	1903	1	1	—	Манчовъ	
Пловдивъ	1898	2	1	—	"	
София	1900	2	1	30	Ив. Говедаровъ	
Търново	1898	1	3	50	Е. П. Христовъ	
Пловдивъ	1899	1	1	—	Хр. Г. Дановъ	
"	1900	1	1	50	Хр. Г. Дановъ	
София	1903	1	2	40	М. Киревъ	
—	—	—	—	—		
"	1897		4	50	М. Киревъ	
"	1902	5	2	—	" "	
"	1898/01	1	11	50	" "	
Paris	1002	35	3	50	Belin frères	
Пловдивъ	1897	1	1	30	Манчовъ	
			1	—		

№ по редъ	Наименование на учебниците	Отъ кого е учебника (името и прѣзимето)
6	Сборн. отъ алгебр. задачи	Зл. Ивановъ
7	Елементарна планиметрия	М. Квартирниковъ
8	Праволинейна тригонометрия	Шоурекъ
9	Всеобща история (стара)	Дерманчевъ
10	Антропология	Б. Митовъ
11	Учебникъ психология	Хр. Цаневъ
12	Неорганич. химия, часть I и II	Ив. М. Гюлмезовъ
13	Пѣние	безъ учебникъ
<i>VI п. класъ.</i>		
1	Български езикъ	} Както въ VI обр. кл.
2	Френски езикъ	
3	Антропология	
4	Психология	
5	Руски езикъ (христоматия)	Руса Стойкова
6	Учебникъ по етика	Компейре
7	Гражданско учение	Нюма Деро
8	Воспитание, часть I	С. Басаричекъ
9	Педагогика, ч. II, за ръковод.	" "
<i>VII общер. класъ.</i>		
1	Българска литература	А. Тодоровъ
2	Христомат. по бълг. литерат.	Ив. П. Церовъ
3	Morceaux choisis de littérature	Le baigue
4	Алгебра	Д-ръ Ф. Райнъ
5	Сфер. тригонометрия	А. Шоурекъ
6	Учебн. по математ. география	Аранхаимъ
7	Нова история	Г. Дерманчевъ
8	Ботаника	Росидски
9	Минералогия и геология	Д-ръ Ф. Хюх., Д. Цонк.
10	Физика за горнитъ класове	А. Малининъ
11	Логика	Г. Струве и Пов. Жане
12	Учебникъ по етика	Компейере.
13	Пѣние	безъ учебникъ
<i>VII нед. класъ.</i>		
1	Български езикъ	} както въ общ. кл.
2	Френски езикъ	
3	Руска христоматия ч. II	Руса Стойкова
4	Ръководство по педагогика, часть II, специал. методика	Т. Беневъ, А. Велевъ и Д-ръ Басаричекъ

Дѣ е издаденъ	Кога	Кое издание	Цѣна		Кой е издательтъ (името и прѣзвмето)	Забѣлѣжка
			лв.	ст.		
Пловдивъ	1894	4	1	—	Хр. Дановъ	
София	1899	1	2	—	П. Говедаровъ	
Пловдивъ	1895	2	4	—	Хр. П. Дановъ	
София	1895	2	3	—	Автора	
"	1893	2	2	—	Хр. Дановъ	
Пловдивъ	1903	2	2	—	Хр. Г. Дановъ	
"	1893	3	4	—	Хр. Дановъ	
Варна	1901	1	2	50	Автора	
Шуменъ	1900	1	1	50	Д. Кжичевъ	
"	1900	2	2	—	" "	
"	"	3	2	—	" "	
Пловдивъ	1896	3	2	50	Дановъ	
Варна	1901	1	5	—	Автора	
Парижъ	1902	35	3	50	Valin freres	
Пловдивъ	1897	1	1	50	Дановъ	
София	1899	1	2	—	Ив. Говедаровъ	
"	1894	1	1	50	" "	
"	1900	2	3	—	" "	
"	—	—	—	—	—	
Пловдивъ	1902	1	3	—	Хр. Г. Дановъ	
София	1899	1	2	50	Ев. Дружество	
Търново	1897	1	5	—	Е. П. Христовъ	
Пловдивъ	1898	1	2	—	Хр. Г. Дановъ	
"	1897	1	1	50	—	
София	1900	2	1	60	Н. П. Краваревъ	
Варна	1901	1	2	50	К. Николовъ	
Пловдивъ	1899	2	5	—	Хр. Дановъ	

№ по редъ	Наименование на учебницѣ	Отъ кого е учебника (името и прѣзимето)
5	История на педагогиката	Басар., Свраковъ
6	Хигиена	} Д-ръ А. С. Ивановъ безъ учебникъ
7	Популярна медицина	
8	Пѣние	

Дѣ е издаденъ	Кога	Кое издание	Цѣна		Кой е издательтъ (името и прѣзимето)	Забѣлѣжка
			лв.	ст.		
Варна	1894	4	4	50	Хр. Г. Дановъ	
София	1905	2	2	40	Авторката	

Е. Дисциплина.

Прѣзъ цѣлата учебна година дисциплината е била добра. За поддържане на добрата дисциплина въ гимназията всѣки день дежуриха по 4 учители, които постоянно сж били между ученикитѣ въ коридоритѣ и на двора. Квартиритѣ на външнитѣ ученички сж посѣщаваха отъ респективнитѣ класни наставници. Прѣзъ цѣлата година имаше само единъ случай изключване на една ученичка отъ I класъ поради кражба. Отъ всичкитѣ 693 ученички само 123 или 17·74% сж били наказани и то за немирство (4·9), за неприлично държане, въ което влизатъ и ученички, които не сж носили приетото форменно облекло (11·1%). Отъ останалитѣ въ края на годината 659 ученички 586 или 88·9%, сж съ примѣрно поведение 72 или 18·92% сж съ добро поведение, а само 1 ученичка има укорно поведение. Въ слѣднитѣ таблици сж изложени простѣжкитѣ, наложенитѣ наказания и поведението на ученикитѣ по класове и паралелки.

Броятъ на наказанитѣ ученички по
класове и паралелки

Наказани ученич-
ки за:

	I				II			III			IV			V		VI обр.	VII обр.	VI		VII		Всичко
	а	б	в	г	а	б	а	б	в	а	б	а	б	а	б	VI	VII	а	б	а	б	
1) Немирство . . .	3	—	—	4	—	7	—	—	3	—	15	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	34
2) Лъжа	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
3) Кражба	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4) Буйство	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
5) Фалшификация .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6) Упорство	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7) Неприл. държане.	1	3	5	—	10	1	8	2	—	18	—	—	1	13	5	—	—	4	4	2	—	77

Всичко:

	4	5	6	6	10	9	8	2	3	18	18	2	13	5	—	—	—	4	8	2	—	123
1) Никакъ не наказ.	36	35	32	31	37	39	26	31	33	25	24	41	30	24	21	—	—	33	24	23	25	570
2) Наказ. съ напомн. отъ надлѣжния орѣ- подав. (т. 1 § 120)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3) Напомняне отъ кл. наст. (т. 2 § 120)	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	11
4) Напомн. отъ Ди- ректора (т. 3 § 120)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5) Мъмрене дъ класъ отъ класн. наставн. по рѣш. на учит. въ класа (т. 4 § 120)	4	5	6	5	8	9	8	1	3	18	18	2	13	5	—	—	—	4	—	2	—	111
6) Мъмрене отъ Ди- ректора по рѣш. на учителския съвѣтъ (т. 6 § 120) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7) Отстранени по (т 6 § 120)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8) Изключени по т. 7 § 120	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9) Изключени по т. 8 § 120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Всичко:

Класификация на
ученичкитѣ по
поведение:

Примерно	33	33	34	27	4	44	29	29	31	36	37	38	32	23	21	—	—	32	23	25	25	586
Добро	4	5	4	5	8	2	4	1	3	6	4	1	10	3	—	—	—	4	8	—	—	72
Ужорно	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Всичко:	37	38	38	32	12	46	33	30	34	42	41	39	42	27	21	—	—	36	31	25	25	659

Ж. Хигиена.

Извлечения отъ рапорта на учителната лѣкарна Д-ръ Б. Мирска.

Прѣзъ учебната 1905/906 год. гимназията се помѣщава-ше пакъ въ собственото си здание, което подробно е описано въ миналогодишния годишникъ.

Въ началото на учебната година, до колкото е било въз-можно, се е обърнало внимание, числото на ученичкитѣ въ всѣки класъ да отговаря на величината на стаитѣ. Обаче, както и миналата година, числото на ученичкитѣ надминаваше искания прѣдѣлъ, тъй че не въ всички стаи е имало потреб-ния кубатуръ. Затова пакъ внимателно се е съблюдавало да става редовно вентилирането на всички класни стаи и кори-дори. Промѣната на въздуха става освѣтѣн чрѣзъ искусствени вентилатори, но и чрѣзъ отваряне на прозирцитѣ въ междучаси-ята, прѣзъ което врѣме ученичкитѣ се задлѣжаватъ да изли-затъ въ коридоритѣ, а кога е хубаво врѣмето — въ градината.

Освѣтлението почти въ всички класни стаи е добро, а само въ рисуvalния салонъ, който е изложенъ на сѣвѣроиз-точната частъ на зданието, то е недостатъчно и трѣбва да се поправи.

Отоплението въ сѣвѣроизточната и сѣвѣрозападната части на зданието, особено когато има силна буря и студъ, сѣщо е недостатъчно и въ нѣкои стаи едва достига до 10—12°С. За-туй трѣбва да се увеличи отоплителната повърхность още поне на 5°.

Чистотата въ класнитѣ стаи и въ коридоритѣ е много добра. Въ всички класни стаи и коридори се поставиха емай-лирани плювалници, прѣкрѣпени въ стѣната, за чистотата на които се строго слѣди. За хвърлене на хартийки и други не-потрѣбни нѣща въ всѣка стая има по едно сандѣче.

Въ началото на годината чиноветѣ се разпрѣдѣлиха въ класоветѣ споредъ ръста на ученичкитѣ, но по нѣмане на до-статъчно нови чинове, можеха да се наредатъ споредъ изи-скванията само 5 стаи (I-абвг и II-а кл); въ останалитѣ стаи чиноветѣ не отговарятъ напълно на ръста на ученичкитѣ и затова много ученички страдатъ отъ изкривяване на грѣб-

начния стълбъ и кжсогледство. За да може да се развива правилно крѣхкия ученишки организъмъ и да се избѣгнатъ тѣзи неджаи, трѣбва размѣритѣ на чиноветѣ да отговарятъ на ръста на ученичкитѣ и да се исхвърлятъ вече старитѣ и негодни чинове.

Здравословно състояние на ученичкитѣ.

Здравословно състояние на ученичкитѣ прѣзъ годината е слѣдното: отъ 693 записани ученички, отъ които въ края на годината сж останали 659, 410 ученички сж били прѣглеждани въ 772 посѣщения и констатирани 707 за разни страдания. Въ таблица № 1 сж изложени болеститѣ прѣзъ годината, разпрѣдѣлени по класове. Най-много заболявания е имало на дихателнитѣ органи — 139 и то прѣзъ мѣсецитѣ Октомврий, Ноемврий и Декемврий, когато врѣмето е много промѣнливо и влажно. Слѣдъ тѣхъ идатъ нервнитѣ страдания — 74 случая. За развиванието на тѣзи страдания указватъ влияния, както училищнитѣ условия, тѣй и условията, при които ученичкитѣ живѣятъ вѣнъ отъ училището, а така сжщо и наслѣдствеността.

Кожнитѣ болести сж тѣй сжщо разпространени. Имало е имало е 72 случая отъ струпеи, циреи, лишеи, краста и др. длѣжими повечето на нечистотата. При прѣглеждането на ученичкитѣ, както и миналата година, констатирахъ печалния фактъ, че повечето отъ тѣхъ държатъ тѣлото си въ нетърпима нечистота. Азъ дойдохъ до убѣждението, че този лошъ навикъ е дълбоко вкорненъ, че е немислимо да се изкорени, ако училището не вземе всичката грижа за отстранението му. А това може да стане, ако се направятъ нѣкои прѣправки въ училищнитѣ бани и се отпуснатъ вжглища специално за тѣхъ.

Въ таблица № 2 сж отбѣлѣзани болеститѣ, за развитието на които е спомогнала училищната срѣда. Между тѣхъ първо мѣсто заема деформацията на грѣбначния стълбъ и рамената. Констатирани сж 134 случая, повечето въ ненапрѣднала форма. Доста много заболявания е имало отъ Anemia — 107. Въ края на годината тая болестъ се значително усилва. Състоянието на очитѣ на много ученички е сжщо недобро. Прѣзъ годината е имало 74 случая съ очни заболявания. Тѣзи заболявания би се значително намалили, ако се отстранятъ нѣкои отъ причинитѣ, които ги прѣдизвикватъ, а именно да се

подобри освѣтлението на рисуалня, салонъ, да се избѣгватъ всички тънки ржкодѣлия, като бродерии, пищене и да се до-
ставятъ хигиенични чинове.

Въ таблица № 3 сж изложени заразителнитѣ болести прѣзъ годината. Имало е 1 случай отъ дифтеритъ, 2 отъ еризпелъ, единъ отъ коклюшъ, 16 отъ инфлуенца и 5 отъ скабиесъ. Всички заболѣли сж били отстранявани и потрѣб-
нитѣ профилактични мѣрки, взети на врѣме.

Прѣзъ м. Априлъ сж присждени 529 ученички, отъ които се хванаха само 42, обстоятелство, длѣжимо на недоврокаче-
ствеността на детрита, доставенъ отъ София.

Констатирани сж 14 случая на бѣлодробна туберкулоза. Тѣзи ученички сж били съвѣтвани да напуснатъ училището и нѣкои напуснаха, а на тия, които останаха се даде 1 2
мѣсеченъ отпускъ за поправление.

Въ таблица № 4 сж отбѣлѣзани болни ученички, посѣ-
тени въ домоветѣ имъ. Такива е имало 15, посѣтени 35 пжти. Прѣзъ годината е имало освободени отъ рисуване 14 уче-
нички по причина на миопия (8), блефароконжоктивитисъ (5), и кератитъ (1). Сжщо сж освободени отъ уроци по гимнасти-
ка 13 ученички поради разни болести.

Антропометрически наблюдения.

Антропометрически измѣрвания сж правени два пжти прѣзъ
годината, црѣзъ м. Септемврий и прѣзъ м. Мартъ. Отъ прѣ-
гледанитѣ ученички е имало

89	съ	много	добро	тѣлосложение
210	"	"	"	"
252	"	срѣдно	"	"
50	"	слабо	"	"

Като се сжди по външния изгледъ на ученичитѣ, тѣ-
лосложението имъ изобщо е добро.

Въ приложената тукъ таблица, ученичитѣ сж разпрѣ-
дѣлени по класове и години, които сж отбѣлѣзани: срѣдната
височина, тежестъ, обемъ на грѣдния кошъ и сила на мишцитѣ.

Слѣдующата таблица показва разликата между първото
и второ прѣглеждане. Вижда се какъ увеличението не върви
прогресивно отъ I кл. до IV кл. а отъ V кл. до VII кл. рѣста
си остава сжщъ. Тежестъта сжщо се увеличава до IV кл., а

отъ V до VII кл. намалява. Обема на гърдитѣ се увеличава до IV кл., обаче отъ V кл. до VII кл. остава сжщѣ.

Мускулната сила сжщо се увеличава до IV кл., отъ V кл. до VII кл. у нѣкои остава сжща, и у други значително намалява. (Вижъ таблица 2).

Отъ изложеното до тукъ слѣдва, че физическото развитие у всички ученички не върви нормално. Причинитѣ трѣбва да се търсятъ, както въ училищнитѣ, тъй и въ домашнитѣ условия.

Въ врѣме на зрѣлостнитѣ изпити, тегленето на седмо-класницитѣ показва еднѣ срѣдно намавяние съ 2 кг. 160. Нѣкои отъ тѣхъ бѣха намалени съ 4—5 кг. Това ясно доказва, че умствениитѣ занятия указватъ влияние върху учащитѣ се.

При общото прѣглеждане на ученичкитѣ, констатирани сж слѣднитѣ недостатъци и болести: 1 съ Coxalgia, 3 съ Arthritis, 1 съ Malum Potti, 13 съ подути вратни жлѣзи, 5 кривогледи, 2 пелтеци, 1 съ заякване, 2 съ Luxation e ng pitinal de la han he.

Отъ слѣдната таблица се вижда, че една значителна часть отъ ученичкитѣ, иматъ развалени зѣби.

Класове	I-a	I-b	I-b	I-г	II-a	II-b	III-a	III-b	III-b	IV-a	IV-b	V-a	V-b	VIob.	VI-a	VI-b	VIIob.	VII-a	VII-b	Всичко
Число на учен. съ развалени зѣби	29	20	24	17	28	21	22	13	19	20	9	26	23	14	23	9	7	16	15	355

Прѣдъ видъ на това, добръ би било, ако гимназията си имаше свой зѣбенъ лѣкаръ.

Въ слѣдующата таблица сж отбѣлѣзани цвѣта на кожата, косата и очитѣ на прѣгледанитѣ ученички.

К о ж а		О ч и				К о с а		
тъмна	бѣла	кафени	сини	черни	сиви	кестен.	ру. а	черна
295	284	266	81	70	25	358	153	47

Имало е отъ всички ученички 51 чисто руси, 12 чернооки ср бѣла кожа и 23 чернооки съ тъмна кожа. Останалитѣ сж биле смѣсени.

В Ъ Д О М О С Т Ъ

№ 1

за всички прѣгледани ученички прѣзъ учебната 1905/906 г.
при Варнен. Държ. Дѣвич. Гимназия.

Число на ученичките записани въ началото на учеб. год. 693. Напуснали по болестъ 11, въмъне сръдства 2, отишли въ други училища 12, др. причини 8.

№ порядъ	Название на болеститѣ	Число на ученич. по класове въ края учебн. година								%	Ели и сѣмъ ученички болѣдували отъ равни болести	Посѣщения
									Всич.			
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Всич.			
		150	92	83	84	85	94	71	659			
1	<i>Abscesus</i>	—	—	2	1	—	—	1	4	—	—	—
2	<i>Anemia</i>	13	8	15	13	20	26	12	107	16.2	46	1
3	<i>Angina</i>	17	13	11	13	12	18	10	94	14.3	56	6
4	<i>Adenitis</i>	5	1	2	1	1	2	2	14	2.1	6	—
5	<i>Amigdalitis</i>	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
6	<i>Combustio</i>	—	—	—	—	1	1	1	3	—	1	—
7	<i>Congelatio</i>	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
8	<i>Contusio</i>	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
9	<i>Chlorosa</i>	—	—	3	1	1	4	—	3	1.4	3	—
10	<i>Diphtheritis</i>	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
11	<i>Erysipelas</i>	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—
12	<i>Febris intermitt.</i>	11	5	3	3	—	6	1	35	5.3	22	21
13	<i>Influenza</i>	2	3	—	1	1	—	9	16	2.4	14	1
14	<i>Rhumatismus</i>	1	1	—	—	—	3	1	6	—	8	1
15	<i>Scrophulosis</i>	2	1	4	2	—	1	1	11	1.7	7	1
16	<i>Tuberculosis</i>	1	2	1	2	3	—	1	11	1.7	3	—
17	<i>Tumor</i>	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
18	<i>Tussis convulsiva</i>	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—
19	<i>Vulnus contusum</i>	—	—	—	1	—	1	—	2	—	1	—
20	" <i>caesum</i>	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
21	<i>Apparat. nervor.</i>	20	10	8	13	3	10	10	74	11.2	57	—
22	" <i>respirat.</i>	12	5	3	6	10	7	2	45	6.8	12	1
23	" <i>circulat.</i>	1	2	2	2	2	—	4	13	1.95	9	2
24	" <i>gen.-urin.</i>	—	—	—	4	4	4	1	13	1.95	17	—
25	" <i>articulat.</i>	—	1	1	1	—	—	—	3	—	—	—
26	<i>Organi auditus</i>	2	2	2	2	—	—	3	14	2.1	5	2
27	" <i>visus</i>	5	15	15	17	15	15	2	74	11.2	36	1
28	" <i>cutis</i>	10	7	17	12	10	10	10	72	10.9	18	4
29	<i>Apparat. digestivi</i>	22	18	6	8	9	9	5	73	11.1	34	4
30	<i>Tenia-Ascaris etc.</i>	1	—	—	—	1	1	—	3	—	—	—
Всичко		130	97	95	110	78	121	76	707		297	45

Прѣзъ тази учебна година е имало 410 заболѣли ученички, които показали 707 разни заболѣвания и направили 752 посѣщения. Най голѣма заболѣваностъ сѣ показали I, IV и VI класове.

В Ъ Д О М О С Т Ъ

№ 2.

За прѣгледани ученички отъ болести, присъжи и прѣдизвикани отъ училището и учението прѣзъ учебната 1905,06 г.

№ по редъ	Название на болѣститѣ	Число на ученичкитѣ по класове въ края на учебната год.							Всичко	‰
		I	II	III	IV	V	VI	VII		
		150	92	83	84	85	94	71		
1	<i>Anemia</i>	13	8	15	15	20	26	12	107	16 2
2	<i>Cephalalgia</i>	15	8	4	6	2	5	6	46	7
3	<i>Conjunctivitis</i>	4	17	12	13	4	12	5	67	10 2
4	<i>Constipatio</i>	2	2	1	3	1	3	2	14	2 1
5	<i>Epistaxis</i>	1	2	2	2	2	—	4	13	1 9
6	<i>Dyspepsia</i>	1	2	—	—	—	1	1	5	—
7	<i>Gastralgia</i>	13	7	3	4	4	—	—	31	4 7
8	<i>Myopia</i>	1	1	2	3	1	3	—	11	1 7
9	<i>Neurasthenia</i>	—	—	—	—	—	—	2	2	—
10	<i>Scoliosis</i>	18	20	28	14	24	19	11	134	20 3
11	<i>Surditas</i>	2	2	2	2	3	—	3	14	2 1
12	<i>Phthisis pulm.</i>	1	2	1	2	3	1	1	11	1 7
Всичко		71	71	70	62	61	70	71	445	—

В Ъ Д О М О С Т Ъ

№ 3

за заболѣлитѣ ученички отъ заразни и прилѣпчиви болести прѣзъ учебната година.

1	<i>Diphtheritis</i>	1	—	—	—	—	—	1	—
2	<i>Erysipelas</i>	1	1	—	—	—	—	2	—
3	<i>Influenza</i>	2	3	—	1	1	—	9	16
4	<i>Malaria</i>	11	5	3	9	—	6	1	35
5	<i>Rheumatismus</i>	1	1	—	—	—	3	1	6
6	<i>Scabies</i>	2	—	1	—	—	—	2	5
7	<i>Tuberculosis</i>	1	2	1	2	3	1	1	11
8	<i>Tussis convulsiva</i>	—	1	—	—	—	—	—	1
9	<i>Tenia</i>	—	—	—	—	1	1	—	2
10	<i>Oxyuris</i>	1	—	—	—	—	—	—	1
Всичко		20	13	5	12	5	11	13	80

В Ъ Д О М О С Т Ъ

№ 4.

Зи прѣгледани ученички по домоветѣ прѣзь учебната
1905/906 година.

№ по редъ	Название на болеститѣ	Число на ученичкитѣ по класове въ края на учебн. год.							Всичко	%	Посѣщения
		I	II	III	IV	V	VI	VII			
		150	92	83	84	85	94	71			
1	<i>Anemia</i>	—	1	—	—	—	—	—	1		20
2	<i>Angina</i>	—	—	—	1	—	1	2	4		
3	<i>Erysipelas</i>	1	1	—	—	—	—	—	2		
4	<i>Influenza</i>	1	—	—	—	1	—	—	2		
5	<i>Malaria</i>	—	1	—	—	1	—	1	3		
6	<i>Syncope</i>	—	—	1	—	—	—	—	1		
7	<i>Tuberculosis</i>	—	—	—	—	1	—	—	1		
8	<i>Vulnus</i>	—	—	—	1	—	—	—	1		
									15		20
	Всичко	2	3	1	2	3	1	3	35		посѣщения

Били сж прѣгледани 15 учен. и направени 35 посѣщения

З а к л ю ч е н и е.

Отъ казаното до тукъ, могатъ се извади слѣднитѣ заключения.

- 1) Да се направятъ нови хигиенични чинове.
- 2) Да се поправятъ училищнитѣ бани и се отпустнатъ каменни въглища специално за тѣхъ.
- 3) Да се поправи рисуvalния салонъ, така щото свѣтлината да пада и отъ горѣ
- 4) Да не се приематъ повече отъ 610 ученички въ гимназията.
- 5) Училището да има свой зжбенъ лѣкаръ.
- 6) Да се снабдятъ вънкашнитѣ отходни мѣста съ вода.

Д-ръ Б. Мирска.

АНТРОПОМЕТРИИЧЕСКИ

Класове	I-a	I-b	I-в	I-г	II-a	II-b	III-a	III-b
Срѣдна височина възраст	10г7м	11г1м	11г	12г1м	11г7м	12г3м	12г11м	12г11м
Срѣдна височина метра	1·83	1·37	1·35	1·39	1·38	1·41	1·45	1·50
Срѣдно тѣло кгр.	30·810	31·859	30·296	30·741	33·764	35·190	37	40
Максимална тежестъ	41	47	42	37	49	48	49	47
Минимална тежестъ	24	26	22·700	21·100	24	25	27	29
Срѣденъ обемъ на гърд. см.	64	65	64	67	62	68	66	70
Срѣдна мускулна сила кгр.	13—34	14—38	13—32	16—44	13—34	17—49	18—52	18—52

Разлика между първото

Височина срѣдна разлика	1	2·2	2·6	2·9	2·75	2	2·75	2
Тежестъ срѣдна разлика	1·623	1·415	1	1·741	2·700	1·730	2·240	1·5
Обемъ на гърдите срѣдна разлика	1	1	1·9	1	1·7	2	1·9	1
Мускулна сила срѣдна разлика	1	1·6	1·1	1	2	1·790	450	1·5

ИЗМЪРВАНИЯ

III-в	IV-а	IV-б	V-а	V-б	VI об.	VI-а	VI-б	VII об.	VII-а	VII-б
13г5м	13г7м	14г1м	16г9м	16г4м	16г3м	16г4м	16г5м	16г6м	16г9м	16г9м
1·47	1·49	1 51	1·56	1·69	1·33	1·55	1·58	1·55	1·55	1·56
37·800	42·720	45	49·100	56	51·5	51·829	56·369	53·334	53·792	52·750
52	58	54	60	80·500	65·750	58·05	71·300	64·750	60·800	74·400
28	35·5	37·5	39·100	36·5	42·5	400 ⁸⁰⁰	44·5	45·900	48·5	41·100
69 5	73	74 5	78 5	69	79·5	80	81	79	81	79 75
17—49	20—с6	20—59	22—65	21—60	23—68	22—64	25—75	23—68	24·656	22—65

и второ прѣглеждане.

1·75	1·5	1·75	1	сѣща	сѣща	сѣща	сѣща	сѣща	сѣща	1
1·980	1·75	1·830	970г по мал.	сѣщо	1	1·407	$\frac{1}{2}$	2·620	2·180	1·680
2 5	2	1	3·9	сѣщъ	сѣщъ	сѣщъ	сѣщъ	сѣщъ	$\frac{1}{2}$	сѣщъ
3	3 750	1·780	200г по мал.	сѣща	сѣща	сѣща	$\frac{1}{2}$	сѣща	3 400	1·730
							по мал.	по мал.	по мал.	по мал.

3. Учебни пособия.

Прѣзъ тая учебна година се набавиха слѣднитѣ учебни пособия:

№ по редъ	I. По Физика	Стойн.	
		лева	ст.
1	Деклинаторъ и инклинаторъ	52	—
2	Рисовъ апаратъ за инфлуенчно електричество	26	—
3	Кондукторъ за показване, че електр. се набира на повърхнината, въ видъ на пръстенъ	26	—
4	Стативъ съ двѣ електрически махала	6	50
5	Електроскопъ съ кондензаторъ	22	10
6	Апаратъ на Густавъ Видеманъ, за първоначално запознаване съ статичното електричество	35	10
7	Мрѣжа за електрически опити споредъ Колбе	13	—
8	Индукционни спирали (2) за статично електр.	26	—
9	Инфлуенчна електрич. машина споредъ Теплеръ	91	—
10	Лайденска разчленяюще се стъкленица	20	80
11	Розетова плоча за електрически изпразднувания	23	40
12	Гренетовъ елементъ въ форма на стъкленица	31	20
13	Гренетова батерия съ 8 елемента	145	60
14	Четире (4) съединители на жици	1	56
15	Два (2) " "	1	95
16	Два (2) " "	1	56
17	Четире (4) съединители на жици	3	64
18	Аргентанова жица	1	95
Всичко		529	36

№ по редъ	2. По естествена история	стой- ность	
		лв.	ст.
1	Синь рибарь	12	—
1	Бѣлъ щъркелъ	10	—
1	Пжтпждкъ	2	—
1	Поръ	5	—
1	Бекасъ	4	—
1	Катерица	4	—
1	Яребица	3	50
1	Чучулига	1	50
1	Нощенъ рибарь	4	—
1	Буроизвѣститель	4	—
1	Попадийка	4	—
1	Бѣлоглавъ орелъ	25	—
1	Дива котка	25	—
1	Чакалъ	25	—
1	Язовецъ	35	—
1	Царски орелъ	20	—
1	Малькъ бухалъ	5	—
1	Кртица	4	—
1	Прилѣплъ разпънатъ	2	—
1	Делфинова глава — скелетъ	7	—
1	Смокъ — пълненъ	6	—
1	Нощна лѣстовица	3	—
Всичко		211	—

2. Учителска библиотека.

А. К н и г и :

Лѣ по ренъ	Наименование на книгитѣ	Стой- ность	
		лв	ст.
1	А В. Колцовъ. Полное собраніе стихотворен. и писма (1901)	2	70
2	Фридрихъ Кирнерхъ. Исторія философіи съ дрѣвнейшаго до настоящаго врѣмени	3	24
3	Н. А. Некрасовъ. Полное собраніе стихотворе- ний 1873 - 77	13	50
4	А. Бенетова. Учебн. ботан. съ 2 отрисумъ 1897	5	40
5	А. Прѣображенскій. Теорія словесности	2	20
6	Е. Дюклю. Пастеръ. Заразныя болѣзн. привиква	1	8
7	Д-ръ Ебергарда Фрааса. Геологія въ краткомъ изложеніи для школъ и для самообразо- ваніе 1896 год.	0	67
8	Эдисонъ. Жизнь и труды отъ Левъ Уманецъ	0	54
9	Дус. Г. Льюисъ. Исторія философіи 1897	8	10
10	Е. Ю. Петри. Методы и принципы географіи	5	40
11	В. Вундтъ. Очеркъ психологіи	3	78
12	Виндельбандъ. Исторія древней философіи съ приложеніемъ истор. филос. среднихъ вѣ- ковъ и эпохи возр.	5	40
13	Е. А. Рошалъ. Планы и краткіе обзоры темъ характера литературнаго ч. II.	2	29
14	М. Бумсковъ и Н. Польденбергъ. Русская шко- ла ч. I. 1904 г.	2	70
15	А. С. Пушкина. Борисъ Годуновъ	1	21
16	Н. В. Гоголя. Тарасъ Бульба	0	67
17	А. Н. Сальнаковъ. Учебная хрестоматія по ру- скай словесности ч. III.	12	15
18	С. Г. Дучъ. Учебникъ логики	2	70
19	Т. Липисъ. Основы логики	2	70
20	Анри Лихгиенберже. Философія Нитцше	4	86
21	Фр. Кихнеръ. Етика	2	70
22	А. Н. Сальниковъ. Хрестоматія ч I, II		
23	П. Ворашниковъ. Ангелъ (ноти)	1	35
24	С. Монюшко. Молитва (Тебя словимъ мы)		81
25	К. Альбрехта. Колоколь (ноти)		81
26	Направникъ. Съ прямою дѣв. (ноти)	1	7

27	Направникъ. Птичка	1	8
28	Ф. Абта. Албомъ для пѣнія т. I, II	2	40
29	Крыловъ. Басни	2	2
30	С. Е. Надсонъ Стихотворенія	5	40
31	Смирновскимъ. Граматика древняго церковно славянскаго языка 19 изд.	2	20
32	П. Жиглецкаго. Теорія поезіи	3	10
33	Брокгаузъ. Словарь т 27, 43, 44 — 48, 50	64	80
34	<i>Prof. Dr. L. Miletic Schriften der Balkan commission linguistische Abtheilung</i>	—	—
35	Мин. на Тѣрг. и Земледѣлието. Изложение за състоянието на лозята прѣзь 1903 г.	—	—
36	М. Ю. Лермоновъ. Полное собраніе сочиненія т. I и II, т. III и IV	—	—
37	Ив. Толевъ. Проектъ на нова конституция	—	—
38	Чарльзъ Дарвинъ. Произходътъ на видоветъ посрѣдствомъ естественъ подборъ. прист. къмъ сп. „Здравие“	—	—
39	Г. Струве. Логика.	2	70
40	У. Фонъ Кирхманъ. Философія	3	39
41	Ф. Пиатроскаго. Наука о пагодѣ	1	88
42	Иосифъ I скзархъ български (1877—1902 г.	—	—
43	Г. Григоревъ. Краткій курсъ химіи	2	16
44	В. Освальдъ. Основанія теоретической химіи	6	29
45	Н. Анненковъ. Ботанический словарь С. Петербургъ 2 т.	1	50
46	Проф. П. И. Линицкий. Основные вопросы философіи. 1901.	1	297
47	А. Юровъ. Систематическій курсъ логики 1895 г.	1	163
48	Виндельбандъ. Исторія древней философіи съ приложеніемъ исторіи философіи срѣднихъ вѣковъ и эпоха возрожденія.	1	540
49	В. Виндельбандъ. Исторія философіи.	1	810
50	Энциклопедія семейнаго възпитанія и обученія Выпускъ 1—5 4 т.	4	2465
51	А. Бекетовъ. Географія растений, 1896 г.	1	540
52	М. Буликовъ. Спутникъ „Руской школы“ ч. I.	1	163
53	А. П. Флеровъ. Граматика древняго царковно славянскаго языка сравнительно съ рускимъ. 1903 г.	1	135
54	А. Альбовъ. Етимологія рускаго языка. 1902.	1	163
55	П. Маевскій Флора срѣдней Россіи. Иллюстрированное руководство. 1902.	1	945
56	М. Бубликовъ и Н. Гольденбергъ. Русская школа ч. III. 1903 г.	1	135

57	Ф. А. Брокгаузъ и А. Ефронъ. Енциклопедическй словарь, т. 26, т. 28.	2	17	30
58	Джонъ Локъ. Мисли върху възпитанието. Притурка на уч. прѣгл. X год. 1905.	1	—	—
59	Г. Енчевъ. Показалець на педагогическата ни литература отъ XIX вѣкъ. Притурка на уч. прѣгледъ X год. 1905.	1	—	—
60	Ив. Джефалиевъ. Кратки свѣдѣния за състоянието на народнитѣ класни училища прѣзъ учебн. 1903—1904 г.	2	1	—
61	Д-ръ В. Николчевъ. Кратки свѣдѣния за педагогическитѣ у-ща въ България прѣзъ учебн. 1903—1904 г.	2	—	—
62	Проф. Л. Милетичъ. Извѣстия на семинарията на славянската филология при университета въ София за учебн. 1904—1905.	1	4	—
63	Чарлзъ Дарвинъ. Произходътъ на видоветѣ посрѣдствомъ естестенъ подборъ. Свитѣкъ II, Безплатна премия на IV год. на сп. „Здравие“.	1	—	—
64	Некоръ де Сосюръ. Постепено възпитание.	1	4	—
65	Л. Доросиевъ. Докладъ до г-нъ М-ра на Нар. Просвѣщение за състоянието на учебното дѣло въ първоначалнитѣ у-ща прѣзъ 1903—1904 г.	1	—	—
66	Музикална притурка, год. III. 1906 г.	1	—	—
67	Учителска библиотека. № 1. год. II. Учение за активното образов. отъ Д-ръ Нойковъ.	1	2	—
68	Приложение на „църк. вѣстн.“ кн. XVI, XVII XVIII год IV-та.	1	1	—
69	Здравословенъ календаръ за 1906 г. 2-ра без-премия за г. IX-та на „мед. бесѣда“.	1	—	—
70	Фридрихъ В. Фаррара. Животътъ на Исуса Христа.	1	5	—
71	К. Малковъ и Н. Корменовъ. Български земе-ледѣлчески календаръ за 1905 г. VII ч.	1	—	—
72	В. Шлезингръ. Хронология на политическата история, цивилизация и литература въ всичкитѣ врѣмена и народи.	1	1	—
73	Хр. И. Поповъ Евтимий послѣденъ търнов-ски и трапезицки патриархъ (1375—1394)	1	3	—
74	Д-ръ Фердинандъ Лагранжа. Хигиена за фи-зическитѣ упражнения на дѣцата и на младитѣ лоди.	1	2	—
75	Отпразнувание двадесттъ и петъ годишнината на българската стенография (1879—1904).	1	1	20
76	Братя милад. Български нар. пѣсни 1891 г.	1	5	—

77	Борисъ Мандулиевъ. Основанието на сирото- питалището „св. Патрикий“ въ София.	1	1	—
78	Кирилъ Христовъ. Самодивска китка.	1	—	60
79	Маринъ Т. Влайковъ. Бѣлѣжки върху еконо- мическото положение на гр. Панагюрище прѣди и слѣдъ възраждането.	1	—	50
80	К. Мариновъ. Редни маршове и подготвител- ни гимнастически упражнения.	1	—	80
81	Д-ръ Т. У. Хорнелиусъ. Домашна гимнастика.	1	1	—
82	Д. П. Николовъ. Педагогически бѣлѣжки кн. за родители и учители.	1	—	60
83	Д-ръ К. Пашевъ. Хигиена на окоото.	1	2	—
84	W. Preyer. Душевното развитие на малкото дѣте	1	1	20
85	Б. Деневъ Рисуването въ основнитѣ у-ща.	1	—	25
86	Жорусъ де Лойансъ. Отглеждане пчелитѣ по новитѣ методи.	1	—	90
87	Т. Куневъ Пѣсни.	1	1	—
88	М. К. Велковъ. Отгледване пчелитѣ въ ста- ритѣ кошари.	1	—	20
89	Т. Цеселски. Ползата отъ пчелитѣ.	1	—	60
90	Д-ръ Грънчаровъ Училищни екскурзии	1	—	75
91	Д. Грънчаровъ. Наредба на селскитѣ у-ща Педаг. библиотека кн. 6	1	—	75
92	Д-ръ Хр. Пенчевъ. Наредба на родителско учит. дружби за дѣтски наблюдения и из- слѣдвания	1	—	35
93	Никола Ив. Кючуковъ. Записки	1	1	50
94	М. Г. Гоековъ. Геройската смъртъ на Никола и Цвѣлко Павловичъ	1	1	—
95	Н. С. Карцовъ. Дѣтскитѣ каприции. Педаг. библиотека № 9	1	—	50
96	Ф. Павленковъ. Животътъ на забѣлѣжител- нитѣ хора. Ф. Шиллеръ	1	1	—
97	Р. Павленковъ. Животътъ на забѣлѣжител- нитѣ хора. Ж. Ж. Руссо	1	1	—
98	Ф. Павленковъ. Животътъ на забѣлѣжител- нитѣ хора. Волтеръ	1	1	50
99	Д. Гюлеметовъ. Рѣж-ство по овощарството	1	3	—
100	Кирилъ Христовъ. Стѣлпотворение	1	1	—
101	Асѣнъ Ивановъ. Земледѣлчески спестовни заемателни каси система Райфазанъ	1	1	20
102	Г. Палашевъ. Новитѣ посоки въ обучението по рисуване и новитѣ стремежи въ областъ- та на художественото възпитание.	1	6	—
103	Добри Христовъ. Пустии моми жеравнянки. Китка отъ бѣлг. народни пѣсни.	1	2	—

104	Н. П. Сжбчевъ. Басни въ 12 броя.	1	1	50
105	Д. В. Манчовъ. Всеобща география за I кл.	1		
106	Войната за освобождението на България 1877—1878 год. ч. I, ч. II.	2	10	—
107	Д-ръ Анна С. Иванова. Хигиена и популярна медицина.	1	2	40
108	Ив. Площакъвъ. Учебникъ по неорганическа Химия за IV кл. на дѣв. и мжжк гимн.	1	2	—
109	Ив. Томовъ. Учебникъ на неорганическа Хи- мия за IV реал кл на срѣднитѣ училища.	1	2	—
110	Хиковъ. Свещена история за I и II кл. на гимназиитѣ и класнитѣ училища.	2	2	—
111	Д. Финговъ Кратка история за християнската църква за гимназиитѣ и петокласнитѣ у-ща.	1	1	—
112	Епископъ Ан. Брегалнички. Свещена история на ветхия завѣтъ за I кл. на гимназиитѣ и класнитѣ у-ща.	1	—	80
113	Епископъ Ан. Брегалнички. Свещена история на новия завѣтъ за II кл на гимн. и кл. у-ща.	1	—	80
114	Ц. С. Арnaudовъ. Геометрия съ геометрическо чѣртание за I, II, III кл. на гимн. и кл. у-ща.	3	1	60
115	Д. Финговъ. Краткъ катихизисъ за III кл. на гимн и кл у-ща.	1	—	60
116	Божанъ Ангеловъ Теория на прозата и пое- зията. Учебникъ за V кл на мжжк и дѣв. гимназии.	1	2	—

Б. Статистика.

1	Дирекцията на статистиката. Външната тър- говия на България прѣзь 1897—903 г.	1	5	—
2	Дирекцията на статистиката. Статистика на срѣднитѣ, специалнитѣ и професион. и вис- ши учил. въ кн. Бѣлг. прѣзь уч. 1896—97 г.	1	2	—
3	Дир. на стат. Движение на търг. на Бѣлг. съ чуждитѣ д-ви прѣзь първото III мѣсе- чие отъ 1905 г.	1	1	—
4	Дир. на стат. Движ. на търг. на кн. Бѣлг. съ ч. държ. прѣзь II трим. отъ 1905 г.	1	25	—
5	Движ. на стат. Резултата отъ заразителнитѣ болести по домашн. животъ въ кн. Бѣлг. прѣзь 1894—903 г.	1	3	50

6	Дир. на стат. Статистика за срѣдн., специалн. професионалн., и вишето училище въ кн. България прѣзъ 1898 - 903 г.	1	2	—
7	Дир. на стат. Статистика за изселване изъ кн. Бѣлг въ чужб. прѣзъ 1893 - 902 г.	1	2	—
8	Дир. на стат. Статистика на търг. на княж Бѣлг. съ чуждитѣ д-ви прѣзъ 1904 г.	1	10	—
9	Дир. на стат. Статист. за избор. на народн. прѣдставители на XII обикновено народно събрание	1	2	50
10	Дир. на стат. Статистика за изборитѣ на народни прѣдстав. на XI обикновено народно събрание 1904 г	1	2	50
11	Дир. на стат. Движение на търг. на Бѣлг съ чуждитѣ държави, движение на корабитѣ на пристанището и пазарн. цѣни въ по-главн. град. прѣзъ 3-о трим. отъ 1905 г.	1	1	30
12	Дир. на стат. Общи резултати отъ прѣброяването на населението въ кн. България на 31 дек. 1900 г. кн. II	1	10	—
13	Дир. на стат. Резултати отъ прѣброяването на добитѣка, домашнитѣ птици, колата и земледѣлческитѣ орждия и машини. въ кн. Бѣлг. на 31 дек. 1900 г. кн. II	1	3	—
14	Дир. на стат. Статистика за срѣднитѣ паз. цѣни на дом. животни, по важнитѣ прѣдмети за живѣние и надницитѣ въ България прѣзъ 1893 - 902 г.	1	2	—
15	Дир. на стат. Движение на търг. на Бѣлг. съ чужд. държ. прѣзъ 4-то трим. отъ 1905 г.	1	1	10
16	Дир. на ст. Бракоразводи между православното бѣлг. насел. отъ 1886 до 1900 г. по околии и окръжия	1	1	60
17	Дир. на стат. Движ. на населението прѣзъ 1903 г. ч. I.	1	1	75
18	Дир. на стат. Движ. на населението прѣзъ 1902 г. ч. I.	1	1	75

В. О т ч е т и.

1	Годишникъ на Шумен. държ. Нанчова гимн. за уч. 1904—1905 г.	1	—	—
2	Отчетъ на Русенск. градска дѣвич. гим. кн. „Евдокия“ 1904—1905 г.	1	—	—

3	Годишникъ на Старозагорската държ. „Марийнска“ дѣвическа гимназия за учебната 1904—905 г.	1		
4	Годишникъ на В. Търн. дѣвич. гимн. „Митрополитъ „Климентъ“ за уч. 1904—905 г.	1		
5	Год. на Пловд. държ. дѣвич. гимн. за уч. 1904—905 г.	1		
6	Год. на втората Соф. държ. дѣвич. гимн. за уч. 1904—905 г.	1		
7	Год. на втората държавна мъжка гим. за уч. 1904—905 г.	1		
8	Год. на Пловд. държ. мъжка гимн. „Александъръ I“ за уч. 1904—905 г. 2 екз.	1		
9	Год. на Разгр. окр. м. гимн. „Иосифъ I“ за уч. 1904—905 г.	1		
10	Отчетъ на Слив. държ. мъжка гимн. за уч. 1904—905 г.	1		
11	Отчетъ на първата Софийска мъжка гимн. за уч. 1904—905 г.	1		
12	Год. на първата Соф. държ. мъжка гимн. за уч. 1904—905 г.	1		
13	Год. на В. Търновска гимназия: „Св. Кирилъ“ за уч. 1904—905 г.	1		
14	Год. за държ. мъжка „Априловска“ гимн. за уч. 1904—905 г.	1		
15	Год. на Вид. д. м. г. за уч. 1904—905 г.	1		
16	Год. на Пловд. д. дѣв. гимн. „Александъръ I“ за уч. 1904—905 г.	1		
17	Год. на Рус. д. м. гимн. „Князь Борисъ“ за уч. 1904—905 г.	1		

Г. С пис а н и я .

1	Филологически записки, год. 45	21	75
2	Вѣстн. Съзнание, год VIII.	5	—
3	Учителски вѣстникъ, год IV.	5	—
4	Вѣстникъ опитной физики, год. XXXIV.	19	10
5	Списание на физико-математическото д-во. въ София, год. II	6	—
6	M. d. r. n. Kunst. год XX	27	60
7	Музикаленъ вѣстникъ, год. III	10	—
8	Der deutsche Schulmann, IX	11	60
9	Българска сбирка, год. XIII	8	—
10	Църковенъ вѣстникъ, год. VI.	10	—
11	Задруженъ трудъ, гъд. V.	6	—

12	Учитель, год. XIII	8 —
13	Училищенъ прѣгледъ, год. XI.	6 —
14	Майка и дѣте, год III	2 —
15	Медицинска бесѣда, год X	6 —
16	Здравие, год. V.	8 —
17	Духовна пробуда, год I	8 —
18	Revue pedagogique, год 48	16 10
19	Der Bazar, год 52.	12 60
20	La Revue, год. XVII	32 95
21	Руская школа, год XVII.	26 40
22	Вопросы философіи и психологii, год XVII.	21 75
23	La Nat r, год. 33	3 35
24	Български ловець, год VII	3 —
25	Вѣстникъ психологii, криминальной атропологии и гипнотизма, год. III.	—
26	Педагогический сборникъ, год. 1906.	17 10

3. Ученическа библиотека.

А. Книги.

1	Чакъровъ Построително обучение.	1 1 —
2	Ф. Тома Внушение Филиксъ Тома Варна 1904 г.	1 1 20
3	М. Гюйо. Възпитание и наслѣдственность.	1 2 50
4	Д. Христовъ. Дѣтски пѣсни.	1 — 50
5	Специална педагогия. П. Бержаионъ. Търново 1901 г.	1 2 50
6	„Лисанка“ подъръкъ на сп. „Свѣтулка“	2 — 60
7	„Анатомия и Физиология на човѣка и живот. Прѣвели Ив. Марковъ и С. Каристояновъ Пловдивъ 1904 г.	1 2 —
8	„Хигиенически календаръ“ за 1905 г. Видинъ 1904 г.	1 40
9	„Вегетариянство“ № 11 отъ Д-ръ Шапиро. Видинъ 1904 г.	1 1 50
10	„Свърѣменитѣ идеали на образованието“ 1902 г. Търново.	1 — 80
11	„Христоматия“ за II кл. на основни училища Стѣкмилъ Д. В Манчовъ 1901 г.	2 2 —
12	„Учебникъ по География“ за II кл. К. Рачевъ 1904 г.	1 1 —
13	„Всеобща История“ (стара) учебникъ Р. М Каролевъ 1901 и.	1 1 —

14	Учебникъ по Всеобща История за II и III кл. Ив. П Кеповъ	1	1	—
15	„Български езикъ, граматика методична за долнитѣ класове, А. Тодоровъ Пловдивъ 1904 г	2	1	80
16	Учебникъ Всеобща История за I и II кл. Д. В Манчови 1904 г.	2	1	60
17	Краткъ учебникъ по Всеобща история часть I и II Манчови	2	1	60
18	Свѣщена История на Ветхия Завѣтъ за I кл. отъ Еписк А. Бралавнички. Пловдивъ 1904 г.	2	1	60
19	Свѣщена История на Новия Завѣтъ за II кл. отъ Еписк. А. Бралавнички Пловдивъ 1903 г.	4	3	20
20	Проф. А Пизонъ. Анатомия и физиология на човѣкъ и животнитѣ. Пловдивъ 1904 г.	1	2	50
21	А. Кулевъ. Физическа Антропология за III кл. Търново	1	1	30
22	Хиковъ. Свѣщена Кстория за I кл. Пловдив	2	2	—
23	Д. „Финчовъ. Кратко учение за Богослужени- ето за III. кл.	2	2	—
24	Юбилеенъ Сборникъ на Софийс. дър. дѣв. гимн-зия	1	—	50
25	Др. Сп. фетваджиевъ. Първа Френска Читан- ка за I кл. 1904 г.	1	1	—
26	„Юбилей Споменъ“ за десетогодишна Бълг. Сбирка	2	2	—
27	„Македонския въпросъ“	1	1	—
28	Лестеръ Йордъ. Психически фактори на цивили- зацията. София 1903 г.	1	—	30
29	Ушински. „Трудътъ и неговото психич. и вѣстит. значение 1903 г.	1	2	10
30	„Неочакванъ подаръкъ“. Премия на сп. „Ро- манъ“	1	—	15
31	Е. Р. Шепердъ. На майкитѣ за дъщеритѣ	2	—	40
32	Пр. д-ръ Теобалтъ Циллеръ Социялния въ- просъ	1	1	20
33	„Жиротътъ и дѣятелността на св. Кирилъ и Методий“. Сливенъ. Д-во „печет. трудъ“	1	1	15
34	Албумъ отъ българ. народни пѣсни отъ Л П. Ивановъ	1	2	50
35	„Тамъ, (македон. химнъ) за смѣс. хоръ. Д. Гиневъ	1	1	—
36	Трио. Макед. мотивъ отъ Иермоетъ. София 1903 г.	1	2	—
37	Шарлъ Летурно. „Литературното развитие на разнитѣ плѣмена и народи“. София	1	2	50
38		1	3	80

39	Проф. В. Мейеръ. „Конецъ Мира“. 1905 г.	1	2	—
40	Истор. на Брациговското въстание отъ Н. Хр. Петлишковъ и Ив. К. Иермиевъ. Пловдивъ 1905 г.	3	3	—
41	„Умъ животнихъ“. отъ д-ръ Ш. Целия, Переводъ съ нѣмскогo. 1905 г. приложъ въ журн. „Наука и Жизнь“			
42	„Двѣ приказки за дѣца“ изд. редак на „Звѣздица“ 1905 г.			
43	Ернестъ Гекксъ „Чудеса Чизнсе. изд. ред. „Наука и Жизнь“ 1905 г.			
44	„Какъ възникъ миръ“. Пр. Мейцера прил. къ жур. „Наука и Жизнь“			
45	„Уранія“ К. Фалмарионъ, Премия ра сп. Природъ Прѣводъ В. Консолова. София 1905 г.			
46	„Душа растеніи“. Р. Франсоа, прил. къ журналу „Наука и Жизнь“.	1	—	—
47	„Хигиенически календаръ“ за 1906 г. безплатна премия на II г. сп. „Здравие“.	1	—	20
48	Чарлзъ Дарвинъ. „Произходъ на видоветъ посрѣдствомъ естественъ подборъ“ Видинъ 1905 г.	1	1	50
49	Ц. П. Церковски. Дѣтска радушка“	2	1	—
50	F. Sevilain „Хигиена за нервознитъ хора“	1	—	80
51	„Гърбачко“ Приказка, премия на сп. „Свѣтулка“ 1905 г.	1	—	20
52	„У хаджи Гьока Павловъ“ Биограф очеркъ.	1	1	—
53	„Проповѣди“ Гласътъ отзадъ-тебе. Д-во печ. „Заря“ Габрово 1905 г.	2	—	60
54	„Уранія“ премия на сп. „Природа“ отъ К. Фламариона	2	4	—
55	„Черти изъ живота на Моцарта“, премия на „Росна Китка“.	—	—	—
56	Школа физики Г. Абралъ Безплатное приложение къ журналу „Наука и Жизнь“.	1	1	50
57	„Пази Боже слѣпо да прогледа“ отъ А. Константиновъ, подаръ отъ сп. „Свѣтулка“ Габрово 1905 г.	2	—	40
58	„Ластовичи гнѣздо“ О. И. Шмидтъ г. XIV 1905 г.	1	—	20
59	Чарлзъ Дарвинъ. „Произходъ на видоветъ“.	1	3	—
60	„Что и какъ наблюдать на небѣ.“ Н. П. Двигубскаго.	1	2	—
61	„Наука Народнаго Хозяйства“. Издан. редак. „Наука и Жизнь“ 1905 г.	1	2	—

Б. Годишници за 1904/905 г.

1	Отчетъ на Търновската дър дѣв. Гимназия за учеб. 1904—905 г.	1
2	Отчетъ на Старо-Загорската дър дѣв гимназия за учеб 1904—905 г	1
3	Отчетъ на Варненската дър. дѣв. гимназия за учеб. 1904—905 г.	1
4	Отчетъ на В. Търновската дър. мжжка гимназия за учеб. 1904—905 г	1
5	Годишникъ на дър. „Нанчова“ дѣв гимназия за уч. 1904—905 г.	1
6	Отчетъ на Пловдивската дър. мжжка гимназия за уч. 1904—905 г	1
7	Годишникъ на II-ра Софийска дър мжжка гимназия за уч 1904—905 г.	1
8	Отчетъ на II-ра Софийска дър. дѣв. гимназия за уч 1904—905 г.	1
9	Отчетъ на I-ра Софийска дър дѣв гимназия за учеб. 1904—1905 г.	1
10	Отчетъ на I-ва Софийска дър мжжка гимназия за учеб. 1904—1905 г.	1
11	Годишенъ отчетъ на Априловската държ мжжка гимназия за уч. 1904—1905 г.	1
12	Годишенъ отчетъ на Сливенската държ. м. гимназия за уч. 1904—905 г.	1
13	Годишенъ на педагогическитѣ училища въ България за уч. 1904—1905 г. София.	1
14	Отчетъ на Русенската мжж. гимназия „Князь Борисъ“ за уч. 1904—1905 г.	1
15	Отчетъ на Разградската окр. мжж. гимназия „Иосифъ I-й за уч. 1904—1905 г.	1

в. С пис а н и я.

1	„Природа“ 2 год. течения.	2	8
2	„Ученическа“ Бесѣда“ 1 год.	1	1
3	„Български ловецъ“ год. VIII	1	3
4	„Свѣтулка“ год III	2	4
5	„Младина“ год. XII	2	4
6	„Здравие“ V год.	1	6
7	„Българска Сбирка“ XIII год.	1	8
8	„Учитель“ XIII. год.	1	8

9	„Пжтешественикъ“ год. V	1	6
10	„Градинарь“ год II	1	5
11	„Майска Китка“ 2 год течение	1	3
12	„Младежка библиотека год. 2	2	10
13	„Звѣздица“ год. XV	2	4
14	„Медицинска бесѣда“	1	6
15	„Другарка“ 2 год. течения	2	4
16	„Свѣтлина“ год. XI	1	10
17	„Мисль“ 1 год	1	8
18	„Наука Жизнь“ литератур. худож. общ. по- пуляр научнй журналъ	1	6
19	„Росна Китка“	1	5
20	Училищна практика“ мѣс. списание	1	5
21	„Библиотека“	1	8
22	„Художникъ“ год. I	1	6

И. Пансионъ.

Пансионътъ при гимназията се отвори, както всѣка година, на 1 Септемврий. Въ началото постѣпиха 43 ученички и прѣзъ второто полугодие още 2, тъй че въ края на годината имаме всичко 45 пансионерки (миналата година 31). По класове тия пансионерки бѣха разпрѣдѣлени така: 15 въ VII класъ, 12 въ VI класъ, 5 въ V класъ, 9 въ IV класъ, 1 въ III класъ и 3 въ I! класъ.

Въ здравословно отношение изобщо пансионеркитѣ сж били добрѣ; благодарение на училищната лѣкарка и грижитѣ на пансиона заболѣлитѣ пансионерки скоро прѣминаваха и въ края на годината почти всички пансионерки показаха добъръ успѣхъ.

На разходка и въ черква сж били водени пансионеркитѣ винаги, когато врѣмето и занятията сж позволявали и то всѣкога придружени отъ нѣкоя отъ надзирателкитѣ.

Занятията въ пансиона сж извършвани винаги редовно подъ надзора на управлението.

За дисциплината, чистотата и реда въ пансиона се полагани най-голѣми старания и винаги сж били образцови.

Храната въ пансиона е била винаги доброкачествена, прѣсна и здрава и въ доволно количество и споредъ седмична програма разнообразна.

Нѣкои пансионерки вземаха частни уроци по пияно, цигулка, рисување, френски и др.

За да се слѣди за физическото развитие на пансионеркитѣ, всѣки три мѣсеци и ставало прѣглеждане и теглене.

Както се види отъ слѣдната равнoсмѣтка получено е отъ пансионеркитѣ 26280 лв., а разходвано е за храна и облѣкло, лѣкарства, училищни потрѣби на пансионеркитѣ 18135 лв., за канцеларски, освѣтление и др. 500 лв., за репарация мобили, покжщина и пр. 1200, за личния съставъ 5447·37 лв. или всичко 25279·37 лв. Въ този разходъ не влиза тоя за отоплението на пансиона, гориво за кухнята и перачницата, който влиза въ бюджета на гимназията.

РАВНОСМѢТКА

за пансиона отъ 1/IX 1905 г. до 31/VII 1906 г.

П р и х о д ъ	Сума		Р а с х о д ъ	Сума	
	лева	ст		лева	ст
Събрани отъ 43 панс. такса за I-то полугодие	12900	—	За поддържане панс. прѣзъ I-то полугодие	9675	—
Събрани отъ 45 панс. такса за II-то полугодие	13380	—	За поддържане панс. прѣзъ II-то полугодие	8460	—
			За канцел., освѣтлен. и пр.	500	—
			За репарация мобили, покжщина и пр.	1200	—
			За поддърж. личн. съставъ	5444	37
Всичко	26280	—	Всичко	25279	37

К. Б ю д ж е т ъ.

а) Личенъ съставъ.

1. Заплата на учителския персоналъ отъ 1 септемврий 1905 г. до 31 августъ 1906 г. 95·010—
2. Заплата на служащитѣ отъ 1/IX 1905 г. до 31 августъ 1906 г. 3 080—
3. Заплата на прислугата отъ 1/IX 1905 г. до 31 августъ 1906 год 3 807·10
4. Възнаграждение на образцовитѣ учителки отъ 1/IX 1905 г. до 1 юлий 1906 г. 1·200—

Всичко 103·097·10

РАВНОСМѢТКА

за състоянието на фонда за учебни пособия, книги и пр.

К а п и т а л ъ						Разходъ прѣвъ отчетната учебна година		Наличностъ и въ спетовна книжка въ края на отчетната учебна година		
Въ спетовна книжка и наличностъ отъ минали години		Приходъ прѣвъ отчетната учеб. година		Всичко						
лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	
467	37	1254	67	1722	04	1076	85	663	89	

РАВНОСМѢТКА

за състоянието на фонда за подпомагане научната дѣйность на учителитѣ, екскурзии и пр.

К а п и т а л ъ												
Въ спестовна книжка и наличностъ отъ минали години		Приходъ прѣзъ отчетната година		Дарови и други равни приходи		Всичко		Разходъ прѣзъ отчетната учебна година		Наличностъ и въ спестовна книжка въ края на отчет. учеб. год.		
и	ва	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.
1227	85	1254	67	31	10	2513	62	390	—	2123	62	

Фондът за помагане на бѣдни ученички въ края на отчетната година възлиза на 12220.01 лв. Както се вижда отъ долната равномѣтка приходътъ прѣзъ тая година възлиза на 2486.45 лв., а разходътъ на 1437.99 лв., така щото фондътъ се е увеличилъ 1048.46 лв

за фонда за подпомагане на бѣдни ученички.

К а п и т а л ъ										
Въ банкони свидѣ- тельства и значи- мость отъ мината години		Приходъ прѣзъ отчетната учебна години		Всичко		Разходъ прѣзъ отчетната учебна години		Наличностъ и въ банкони свидѣтельства въ края на отчетната учебна години		
Злато	Сребро	Злато	Сребро	Злато	Сребро	Злато	Сребро	Злато	Сребро	
лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	
2086 15	9065 40	25 80	2460 63	2111 95	11526 05	—	—	1437 99	2111 95	10088 06

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Стр.

Неофициаленъ отдѣлъ.

Грижа за слабоумн. и слаборазв. дѣца. Д-ръ Д. Гиневъ .	3
--	---

Официаленъ отдѣлъ.

А. Хроника	22
Б. Училищенъ персоналъ	23
В. Движение на ученичкитѣ по класове и изобщо	36
Г. Срѣдства за подържане на ученичкитѣ	39
Д. Учение	39
1. Прѣгледъ на минатия материалъ	39
2. Писмени упражнения по български езикъ	45
3. Резултатъ отъ прѣподаването изобщо	52
4. Зрѣлостенъ изпитъ	56
5. Изпитъ за свършенъ доленъ курсъ	61
6. Учителски съвѣтъ и конференции	63
7. Ученишки бесѣди и извънкласно четене	63
8. Екскурзии съ ученичкитѣ	65
9. Обучение по незадължителни прѣдмети	67
10. Списъкъ на учебницитѣ	68
Е. Дисциплина	75
Ж. Хигиена	77
З. Учебни пособия	86
И. Пансионъ	99
К. Бюджетъ	100
Л. Фондъ за помагане бѣдни ученички	103